

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ 45^{ου} ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2004 • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 154

Ιστορίες για δύο ή για δύο στους τρεις ρόλους: Τα τελευταία

χρόνια, με την έναρξη του Φεστιβάλ, αυτό που μου προκαλεί πρωταρχικό ενδιαφέρον είναι η αναζήτηση κάποιου «κοινού τόπου» ανάμεσα στις συμμετέχουσες ταινίες (τελευταίας σοδειάς και κυρίως νέων δημιουργιών) που ίσως ορίζει τόσο το στίγμα της εκάστοτε διοργάνωσης όσο και μια γενικότερη τάση του ανεξάρτητου κινηματογράφου απ' όλον τον κόσμο, όπως εκπροσωπείται εδώ. Ένα στίγμα που, αν ερμηνευτεί σωστά, ουδεμία σχέση δεν έχει με τα μηνύματα και τις μόδες που διαδίδουν η επίσημη επικαιρότητα, το lifestyle και οι mainstream κινηματογραφικές παραγωγές. Πέρσι το στίγμα που προέκυπτε ήταν: «αναζητήσατε τη γυναίκα» ως την πιο ενδιαφέρουσα μορφή, όπου γης, στις αφηγήσεις της εποχής μας. Στις φετινές ταινίες

το κυρίαρχο μοτίβο είναι: «ιστορίες για δύο» ή και ενίοτε «ιστορίες για δύο στους τρεις (κεντρικούς ρόλους το πολύ)». Ιστορίες φιλίας, εξάρτησης, έρωτα, διπλής μοναξιάς, ανταγωνισμού, περιπλάνησης, επιστροφής, βασισμένες κυρίως στη σχέση δύο χαρακτήρων. Όπως ο Ρεσέπ και ο Αχμέτ (Τουρκία), ο Μόκο και ο Φλάμα (Μεξικό), ο Μάρτιν και η Πελάρ (Αργεντινή), ο Τζιάκομπο και η Μάρτα (Ουρουγουάη), η Ρουντίνια και ο Γέρζι (Αλβανία), ο Έκτωρ και η Άννα, ο Βασίλης και η Ζώγια, η Νάντια και η Μάρθα (Ελλάδα), κ.α. Με πιο χαρακτηριστική περίπτωση την ταινία από τη Σερβία *Όταν θα μεγαλώσω θα γίνω καγκουρό* που αποτελείται από τρεις διαπλεκόμενες ιστορίες νέων ανθρώπων που ζουν στα περίχωρα του Βελιγραδίου. Όπου στην πρώτη ο Βράκα προσπαθεί να ρίξει ένα μοντέλο, την Ίριδα, στη δεύτερη ο Σόμι και ο Ντουκ βάζουν στοιχήματα για αγώνες του αγγλικού ποδοσφαίρου και στην Τρίτη ο Άβακς και ο Χίμπριντ σκοτώνουν την ώρα τους πάνω σε μια ταράτσα περιμένοντας κάτι να συμβεί. Σαν να λέμε: ζωή για δύο, εγώ κι εσύ, για λίγο μαζί, ο ένας σε σχέση με κάποιον άλλον, το συναντάνε σαν ένα στοιχειώδες εμείς, εμείς δύο δηλαδή κι όλοι οι άλλοι κ.ο.κ.

Σίγουρα δεν ανήκουν σ' αυτές τις ταινίες *Το λιβάδι που δακρύζει* και οι *Νύφες*. Αλλά αυτές είναι ταινίες που αναφέρονται σε άλλες εποχές, πριν απ' το τέλος των μεγάλων αφηγήσεων. Ενώ τώρα διανύουμε την εποχή που οι δύο, ίσως, είναι ήδη πολλοί. Αν ερμηνεύω σωστά τα σημεία των φετινών ταινιών, σε μια πρώτη ανάγνωση. Ίδωμεν.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΠΟΡΤΡΕΤΑ ΜΙΚΡΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ

“Φέτος, ο θεματικός άξονας των επιλογών του διαγωνιστικού τμήματος είναι το ανθρώπινο τοπίο: ταινίες ανθρωποκεντρικές, αλλά και αποκεντρωμένες σε σχέση με τα επιβεβλημένα standards, πορτρέτα ανθρώπινα που αναδεικνύουν τον πολυκερματισμό και τη διάλυση των σύγχρονων κοινωνιών.”

Μιχάλης Δημόπουλος

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

- 4 *Μολάντε* του Ουοράν Σερμπέν και *Saraband* του Ίνγκμαρ Μπερ-γκμπερ στους Μεγάλους Δημιουργούς του καιρού μας
- 5 *2048* του Γουόνγκ Καρ-Γουάι, *Monodino* του Τζόνθαν Νόσιτερ και έναρξη της ρετροσπεκτίβας στον Αμπέ Κιπροστάμι
- 6 Παράνομοι δρόμοι στις ταινίες των Νέων Οριζόντων και η Κίρα Μου-ράτοβα από τη Ρωσία με αγάπη
- 7 Οι Νέοι Οριζόντες προτείνουν ένα σινεμά που δε φοβάται, μας λέει ο διευθυντής τους Δημήτρης Ειπίδης
- 9 Ρετροσπεκτίβα στο μοναχικό δρόμο του Κώστα Σφήκα: *Θρησκόος όρ-θρος* και *Προμηθέας εναντιοπαρών* οι σημερινές ταινίες

- 10 Οι βραβευμένες ταινίες του Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μή-κου της Δράμας και οι εκδόσεις του 45ου Φεστιβάλ
- 11 Ρετροσπεκτίβα στην τέχνη του Αλέξη Δαμιανού που τη χαρ-κταρίζει ο λυρισμός της βίας
- 13 Ένα Φεστιβάλ χωρίς καλλιτεχνική άποψη δεν έχει νόημα, μας λέει ο Μιχάλης Δημόπουλος
- 15 Το σινεμά της Αργεντινής επιστρέφει στη Θεσσαλονίκη και *Άγιο καρίτσι* η ώρα της ημέρας
- 16 10 χρόνια Ματιές στα Βαλκάνια και *Μάρτυρες* από την Κροατία και *Όταν μεγαλώσω θα γίνω καγκουρό* οι ταινίες της ημέρας

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

travelling

Τέρμα τα ψέματα όλη η αλήθεια για τις φήμες...

Μελαγχολικός Νοέμβρης. Στην πόλη που ακόμα κοιμάται.

• Είναι κάποιες μέρες που ξυπνάς απλώς με τη λάθος διάθεση. Έχεις πειστεί από τα ντόπια media πως ζεις σε μια πόλη που δε συμβαίνει και δεν πρόκειται να συμβεί τίποτα, ξυπνάς χωρίς ενοχές και περπατάς σταθερά με τα μάτια στο πεζοδρόμιο περιφέροντας την κατσουφιασμένη μπαναλίτε σου. Με ποιο δικαίωμα λοιπόν το μικροσύμπαν σου συνωμοτεί εναντίον σου, αλλοπρόσαλλα αλλάζει γνώμη, φοράει το χαζογελαστό του πρόσωπο και σε αναγκάζει να προσαρμοστείς σε άλλες ταχύτητες; Και κυρίως, με ποια αφορμή;

• Απαντάς σωστά: Φεστιβάλ, (το), γένους ουσιαστικού (;) (γαλλικ.): σειρά από καλλιτεχνικές εκδηλώσεις σε έναν τόπο.

• Και ένα, και δύο, φεστιβαλικοί ρυθμοί. Οι άνθρωποι δίνουν «ραντεβού στο Φεστιβάλ», σαν να μιλάνε για την Τυχούνα της Βορείου Ελλάδος. Έναν πολλά υποσχόμενο εξωτικό γαλαξία που κινείται παράλληλα, και στριμώχνεται σε επτά μεγάλα σκοτεινά δωμάτια, όσα και τα θανάσιμα αμαρτήματα: Ολύμπιον, Παύλος Ζάννας, τέσσερις αίθουσες στο λιμάνι, η αίθουσα προβολών στο Μουσείο Κινηματογράφου. Μόνο που το εισιτήριο σου βγαίνει πιο ακριβά: Η cinecarta κοστίζει 75 ευρώ για όλο το χρόνο, 50 για τους φοιτητές, 40 μόνο για το φεστιβάλ. Άσε που είναι και μετ' επιστροφής.

• Θέλεις να συνεχίσω να μιλάω με νούμερα: Είναι κοινή γλώσσα για όλη την ανθρωπότητα, δεν τελειώνουν ποτέ, είναι τόσα πολλά που σε κάνουν να νιώθεις λιγότερο μόνος. Συνολικά 186 ταινίες, 12 ταινίες στο Διαγωνιστικό, 27 ελληνικές, 72 ταινίες στα αφιερώματα, 1.700 θέσεις καθημένων κι άλλες τόσες ορθών, χιλιάδες χέρια κατά ζεύγη, εκατοντάδες μάτια που δεν ξέρουν που να κοιτάζουν, και άπειρα «νούμερα» που αγωνιούν για το πώς θα γίνει να τους κοιτάζουν ακόμα περισσότεροι.

• Κοιτάς την αφίσα και ξαφνικά καταλαβαίνεις: Αυτό που μέχρι πρότινος σου θύμιζε κάδρο στην τραπεζαρία του πλοίου της αγάπης είναι ο καθρέφτης της πόλης σου: άκεντρο, χωρίς κέντρο δράσης, χωρίς δράση, χωρίς ανθρώπους, ανισόρροπη, λι-

γο γκριζά, και στο βάθος πάντα να αγνοφάνεται η Ακρόπολη- η σύγκριση με τη μητρόπολη.

• Ο δημιουργός της Δημήτρης Αιδίνης, προεξάρχων της εικαστικής τάσης που αναπτύχθηκε στα ελληνικά κόμικ στα μέσα του '80 έμεινε στην ιστορία για δυο πράγματα: Για τις αναπαραστάσεις των αστικών τοπίων και για τα χιουμοριστικά γλυπτά του όπου μικροσκοπικά ρομπότ επιδίδονται σε τεκνο- παγανιστικές τελετές και διάφορες

Αφίσα: Το κρασί παλιό, ο Λευκός Πύργος μαραμένος, η κάμερα σε ξύλινο κουτί και στο βάθος η αρχαία Ακρόπολη.

αλλά με μια επιδέξια κίνηση ανατρέπει το νόμο της βαρύτητας και ξερογλείφεται. Κάτι δίποδοι πιο εκεί έχουν αρχίσει να τον μιμούνται.

• Μπορεί ο λύκος να μη 'ρθει, μα θα 'ρθουν άλλα ζώα. Ας πούμε, έχει έρθει η εποχή των ισχνών αγελάδων (και γενικά μιλώντας, και των άλλων ζώων της ίδιας συνομοταξίας). Ο Διευθυντής του Φεστιβάλ Μισέλ Δημόπουλος στη συνέντευξη Τύπου των Νέων οριζώντων που δόθηκε την Τρίτη απαντώντας σε ερώτη-

Αυτή είναι μια φωτογραφική διαστρέβλωση της καλλιτεχνικής ποιότητας της αφίσας του φετινού Φεστιβάλ.

Τζένη: Είδες εκείνο το μπαρμπαδελάκι που αναπηδάει σαν πίδακας πίσω από την κάμερα της αφίσας; Λένε ότι είναι γισπωνέζος. Μαρία: Άντε ρε, το Άλιεν είναι!

διαστροφές. Βλέπεις, στην περίπτωση του Φεστιβάλ μάλλον ταιριάζει το πρώτο. Δε θα 'χε όμως περισσότερο ενδιαφέρον να δοκιμάζε το δεύτερο;

• Περπατάς στο λιμάνι όταν ο λύκος δεν είναι εδώ. Δεκάδες ανυπεράσπιστες κοκκινισκουφίτσες έχουν κατακλύσει την Αποθήκη Γ δουλεύοντας σε διάφορα πόστα αξιοποιώντας τα καλά του φύλου τους σε μια έξαρση μεταφυσικής αυτογνωσίας. Ένας λυκόσκυλος κοιτά μια εσένα, μια αυτές. Δάκρυα σάλιου κυλούν απ' τα δόντια του,

Κάμεραμαν: Τράβα εκεί στο βάθος δεξιά τη χιονισμένη κορυφή του όρους Φουτζιγίμα στην αφίσα. Του Κουροσάουα;

χρόνων. Πέρα από τους συνηθείς υπόπτιους Κλερ Ντενί, Ντέιβιντ Γκόρντον Γκριν, Κιμ Κι-Ντουκ που ξαναφέρνουν ταινίες τους στο Φεστιβάλ, θα προβληθούν ταινίες βραβευμένες σε

ση δημοσιογράφου για το αν υπάρχουν φήμες για το δυσώϊνο μέλλον του Φεστιβάλ, απάντησε πως προς το παρόν υπάρχει μείωση του προϋπολογισμού, αλλά δεν ξέρει λεπτομέρειες για τις φήμες που έχει κι ο ίδιος ακούσει. Φημολογείται επίσης πως θα υπάρξουν κι άλλες φήμες για τις φήμες που θα ακολουθήσουν.

• Παρά τον περικομμένο προϋπολογισμό, το πρόγραμμα του Φεστιβάλ είναι με διαφορά το πλουσιότερο των τελευταίων χρόνων. Πέρα από τους συνηθείς υπόπτιους Κλερ Ντενί, Ντέιβιντ Γκόρντον Γκριν, Κιμ Κι-Ντουκ που ξαναφέρνουν ταινίες τους στο Φεστιβάλ, θα προβληθούν ταινίες βραβευμένες σε

διεθνή φεστιβάλ (*Or-η Χρυσάφεια, Nobody Knows, Whisky*) αλλά και Underground φωνές που έσπρωχναν θεατές στην έβδομο δέκα λεπτά αφού έσβησαν τα φώτα (οι συνονόματοι Todd Solonz και Todd Verow).

• Την κριτική επιτροπή προεδρεύει ο Miklos Jancso, ενώ δίπλα του θα είναι και η γαμπμένη ηθοποιός Αρσινέ Καντζιάν και ο σκηνοθέτης Αλεξάντερ Πέιν.

• Άλλοι λάμπουν δια της παρουσίας τους- βλ. Ιζαμπέλ Υπέρ που θα παρουσιάσει την Κυριακή σε παγκόσμια πρεμιέρα την τελευταία ταινία της *Οι Τσακωμένες Αδερφές*. Άλλοι δια της δια παντός απουσίας τους- το πρόγραμμα των Νέων Οριζώντων είναι αφιερωμένο στη μνήμη του Τέο Βαν Χοχ, που δολοφονήθηκε πρόσφατα από φανατικό ισλαμιστή.

• Ο Πήτερ Γκρίναγουθ θα παρουσιάσει σε μεταμεσονύχτιες προβολές στο Ολύμπιον την τελευταία του δημιουργία, την τριλογία *the Tulse Upper Suitcases*. Λόγω της ειδικής τεχνολογίας High Definition που απαιτεί η προβολή αυτή, οι μηχανές προβολής εισήχθησαν από Ολλανδία, και Ιταλία. Ο Βρετανός σκηνοθέτης θα παραδώσει και masterclass για κάθε ενδιαφερόμενο. Όσο για το κόστος του όλου εγχειρήματος; Ζήτη πιο πολλά μηδενικά.

• Μη γελιέσαι: Το βασικό αφιέρωμα του Φεστιβάλ δεν είναι ο Κώστας Σφήκας, αλλά οι άλλοι κάτοικοι της κυψέλης: Είναι το αφιέρωμα στις εργάτριες μέλισσες που μέχρι προχθές έβφαν την πρόσωση του Ολύμπιον και αναστήλωναν το γαλάζιο (χιμμή...) ερασιτέχνη κινηματογραφιστή που θα κάνουν κατάληψη στην αποθήκη Γ, πίνοντας καφέ και μιλώντας για την αποδόμηση στο σύγχρονο συγγενικό σινεμά. Ευτυχώς που δεν έχουμε αφιέρωμα στη βασίλισσα... The queen is dead!

• Διορθώνεις: Μετά από προγενέστερο αφιέρωμα του Φεστιβάλ στο έργο του Κιουροσάμι, από ειδική έκδοση μονογραφίας για το έργο του, απανωτά πανοράματα για την άνοιξη του ιρακινού σινεμά, έξι επισκέψεις του ίδιου στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, ειδικό τμήμα με τον εύγλωττο τίτλο «Αποκοδικοποιώντας τον Κόσμο μας» στο προηγούμενο

Μια πραγματική αλλά ψευδορομαντική όψη του θαλάσσιου ορίζοντα από τη Θεσσαλονίκη, αντίθετη με την αλήθεια της αφίσας.

Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ προς τιμήν του, το μόνο που έλειπε ήταν μια ολοκληρωμένη ρετροσπεκτίβα που συμπεριλαμβάνει 32 μικρούλικου, μικρού, μικρομεσαίου, μεγαλούτσικου και μεγάλαου μήκους ταινίες του από την προ- Χομεϊνική ακόμη εποχή, όπου υποτίθεται πως υπέσκαπτε το καθεστώς.

• Low Budget Story: Μην περιμένεις τελετές έναρξης σήμερα. Η πιο ισχυρή απ' τις αγελάδες έχει προστάξει περικοπή εξόδων, συνεπώς οι επίσημοι θα καθυστερήσουν μια μέρα να έρθουν. Αντ' αυτού, μπορείς να απολαύσεις εγγυημένα στις 21:45 το 2046 του Γουανγκ-Καρ-Γουάιιιι. Μη δίνεις σημασία στο ό, τι βγαίνει την ίδια μέρα στις αίθουσες της πόλης. Όλα στο μυαλό είναι. Πες πως βρήκεσαι στην τελετή-όλοι για μια ψευδαίσθηση ζούμε.

• Φοβάσαι το αύριο, όπως όλοι. Σε πιάνουν συμπτώματα τραυλισμού στη γραμμή των τηλεφωνικών κρατήσεων. Αγοραφοβίας στις ουρές για τα εισιτήρια. Μισανθρωπίας στην είσοδο του Ζάννα. Εξαιρετικά βραχυπρόθεσμης νοσταλγίας («αχ, πόσο καλύτερα φαίνονταν τα πράγματα χτες»). Άφησέ με να συμπαδάω και να εκφράζομαι για χάρη σου. Κι αν με πιάσεις να υποπίπτω στα γνωστά ατοπήματα κάθε κολιουμνιούστ που σέβεται τον εαυτό του, στον υπερφίλο κυνισμό, στην άγνοια της επικαιρότητας και στην τελική ενασχόληση με το μοναδικό θέμα που πραγματικά τον ενδιαφέρει στο διηνεκές (με τον εαυτό του), μη διστάσεις - στείλε υβριστικό mail.

Πάλομα
gkely_mademi@yahoo.g

19 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ • FRIDAY

OLYMPION	PAVLOS ZANNAS	JOHN CASSAVETES	STAVROS TORNES	FRIDA LIAPPA	TONIA MARKETAKI	THESSALONIKI CINEMA MUSEUM
14:30 - Abbas Kiarostami Retro • ΚΙ ΕΓΩ ΜΠΟΡΩ / MANAM MITOUNAM - 4' Iran/1975, O.V. Farsi/English sub. • Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ TAVVALOD-E NUR - 5' Iran/1997, O.V. No Dialogue • ΒΑΦΟΝΤΑΣ / CHEGOONEH OGNATE FARAGHAT-E KNOD ESTEFADEN KONIM - RANGAZANI - 7' Iran/1977, O.V. Farsi/English sub. • ΜΕ ΤΗ ΧΟΡΙΑ ΤΑΞΗ BE TARTIB YA BEDUN-E TARTIB - 17' Iran/1981, O.V. Farsi/English sub. • ΣΥΜΠΛΟΥΤΗΣ / HAMSHAHRI - 52' Iran/1983 O.V. Farsi/English sub. 16:30 - Contemporary Masters MOOLAAANTE / MOOLAADE - 120' Ousmane SEMBENE Senegal, France/2004 O.V. Bambara, French/English sub. 19:00 - Contemporary Masters SARABAND - 120' Ingmar BERGMAN Sweden/2003 O.V. Swedish/English sub. 21:45 - Contemporary Masters 2046 - 120' Kar Wai WONG China/2004 O.V. Cantonese, Japanese, Mandarin	14:30 - NH: New Russian Cinema Ο ΧΟΡΑΣΤΗΣ NASTROYSHCHIK - 154' Kira MURATOVA Russia, Ukraine/2004 O.V. Russian/English sub. 17:00 - NH International Selection ΜΠΟΜΠΟΝ - Ο ΣΚΥΛΟΣ BOMBON - EL PERRO - 96' Carlos SORIN Argentina, Spain/2004 O.V. Spanish/English sub. 19:30 - NH International Selection Ο ΚΥΝΗΓΟΣ OKHOTNIK - 90' Serik APARYMOV France, Japan, Kazakhstan, Switzerland/2004 O.V. Kazakh/English sub. 22:00 - NH Spotlight: Götz Spielmann ΑΝΤΑΡΗΣ ANTARES - 119' Austria/2004 O.V. German/English sub. 00:00 - NH Spotlight: Todd Verow ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ONCE AND FUTURE QUEEN - 90' USA/2000 O.V. English	15:30 - NH: New Russian Cinema ΕΜΕΙΣ SVOI - 111' Dmitry MESKHIEV Russia/2004 O.V. Russian/English sub. 18:00 - NH International Selection ΟΜΑΧ OMAGH - 106' Pete TRAVIS Ireland, United Kingdom/2004 O.V. English 20:30 - NH: New Russian Cinema SCHIZO SCHIZA - 86' Guka OMAROVA Russia/2004 O.V. Russian/English sub. 23:00 - NH International Selection COOL - 89' Theo VAN GOGH Netherlands/2004 O.V. Dutch/English sub.	15:30 - Kiyoshi Kurosawa Spotlight CURE KYUA - 111' Japan/1997 O.V. Japanese/English sub. 18:00 - Balkan Survey MARTYPEJS SVJEDOCI - 88' Vinko BRESAN Croatia/2004 O.V. Croatian/English sub. 20:30 - Movies of our time: The best of the new Argentine cinema ΑΓΙΟ ΚΟΡΙΤΣΙ LA NINA SANTA - 106' Lucrecia MARTEL Argentina, Spain, Italy/2004 O.V. Spanish/English sub. 23:00 - Balkan Survey ΟΤΑΝ ΜΕΓΑΛΩΣΩ ΘΑ ΓΙΝΩ ΚΑΓΚΟΥΡΟ KAD PORASTEM BICU KENGUR - 99' Radioje ANDRIC Serbia & Montenegro/2004 O.V. Serbian/English sub.	15:30 - Abbas Kiarostami Retro • Ο ΧΟΡΟΣ HAMSORAYAN - 17' Iran/1982 O.V. Farsi/English sub. • ΦΩΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΟΥΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ BOZORGDAHT-E MOALEM - 20' Iran/1977 O.V. Farsi/English sub. • ΚΟΙΣΤΟΥΜΙ ΓΙΑ ΓΑΜΟ LEBASSI BARAY-E AROUSSI - 54' Iran/1976 O.V. Farsi/French sub. 18:00 - Abbas Kiarostami Retro Η ΓΕΥΣΗ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΙΟΥ TAAM-E GHILAS - 99' Iran/1997 O.V. Farsi/English sub. 20:30 - Special Screenings MONDOVINO - 135' Jonathan NOSSITER USA, France/2004 O.V. English, French, Italian, Spanish, Portuguese/English sub. 23:00 - Abbas Kiarostami Retro • ΤΟ ΨΩΜΙ ΚΑΙ Ο ΔΡΟΜΟΣ NAN VA KOUTCHEH - 10' Iran/1970 O.V. No Dialogue • ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΜΟΥ; KHANE-YE DUST KOJAST? - 87' Iran/1987 O.V. Farsi/French sub.	14:00 - Costas Sfikas Retro • ΘΗΡΑΙΚΟΣ ΟΡΘΟΣ / THIRAIKOS ORTHROS - 25' C. SFIKAS, STORNES Greece/1968, O.V. English • ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΕΝΑΝΤΙΟΔΡΟΜΩΝ PROMITHEUS ENANDIODROMON - 65' Greece/1998, O.V. Greek/English sub. 16:00 - Alexis Damianos Retro • Ο ΚΛΕΙΘΡΟΣ / O KLEFTIS - 18' Pantelis VOULGARIS Greece/1965, O.V. Greek/English sub. • ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ TON KERO TON ELLINON - 100' Lakis PAPASTATHIS Greece/1981, O.V. Greek/English sub. 18:30 - Drama Short Film Festival Award-Winners • NON PEOPLE - 22' Ioanna KARATHANASI Greece/2004, O.V. Greek/English sub. • ΧΟΡΟΣ ΤΙΤΑΟ / HORIS TITLO - 12' Eftimis PAPPAS Greece/2004, O.V. Greek/English sub. • ΠΑΠΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΤΙΑ / PAPOUS KE YAYA - 18' Vagelis MADERAKIS Greece/2004, O.V. Greek/English sub. • ΠΙΛΑΛΑ / PILALA - 15' Theodoros PAPADOULAKIS Greece/2004, O.V. Greek/English sub. 20:30 - Abbas Kiarostami Retro ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ VA ZENDEGI EDAMEH DARAD - 91' Iran/1992, O.V. Farsi/French sub. 23:00 - Alexis Damianos Retro ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΠΛΑΙΟ / MEHRI TO PLIO - 93' Greece/1966, O.V. Greek/English sub.	

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΑΝΟ

Guest List

- Stojan SINADINOV, Film Critic (FYROM)
- Yusuf GUVEN, Film Critic (Turkey)
- Anna Isabelle QUENEAU, Film Editor (France)
- Dejan PAVLOVIC, Film Director (FYROM)
- Monica GALER (Netherlands)
- Kyril RAZLOGOV, Film Director (Russia)
- Vassilis MARANGOS, Other (Greece)
- Petko SPASOV, Film Director (Bulgaria)
- Assen VLADIMIROV, Producer (Bulgaria)
- Svetoslav OVCHAROV, Film Director (Bulgaria)
- Inna RAZLOGOVA (Russia)
- Silje RIISE NAESS, Marketing Manager (Norway)
- Gaga CHKHEIDZE (Georgia)
- Ivane KHURTSIDZE (Georgia)
- Aneta MATOVSKA (FYROM)
- Elena SILJANOVSKA (FYROM)
- Chris OOSTEROM, Distributor (Netherlands)
- Melik KARAPETYAN, Festival Programmer (Armenia)
- Gerard MCSCORLEY, Actor (United Kingdom)
- Geir JENSSEN, Biosphere (Norway)
- Audun STRYPE, Biosphere (Norway)
- Saskia BODDEKE (Netherlands)
- Dan GEORGAKAS, Film Critic (USA)
- Patrizia RAELI, Distributor (Netherlands)
- Brennan WRENN (Australia)
- Dan FAINARU, Film Critic (Israel)
- Dimitra KESSENIDES, Film Critic (USA)
- Edna FAINARU, Film Critic (Israel)
- Dietmar KAMMERER, Film Critic (Germany)
- Tore ERLANDSEN, Director (Norway)
- Carole BELLAICHE (France)
- Florence BELLAICHE (France)
- Ansgar VOGT (Germany)
- Renzo FEGATELLI, Film Critic (Italy)
- Annika GUSTAFSSON, Film Critic (Sweden)
- Fred LARDENOYE, Chief Editor (Netherlands)
- Sergei LAVRENTIEV, Festival Organizer (Russia)
- Umberto ROSSI, Film Critic (Italy)
- Einar Guldvog STAALSEN, Press - Radio (Norway)
- Fiachra GIBBONS, Film Critic (United Kingdom)
- Alexander YANAKIEV, Film Critic (Bulgaria)
- Michal PROCHAZKA, Film Critic (Czech Republic)
- Geoff ANDREW, Film Critic (United Kingdom)
- Abbas YARI, Film Critic (Iran)
- Wendy MITCHELL, Film Critic (USA)
- Vito MARINELLI, Journalist (Italy)
- Vincenzo CHIURLIA, Journalist (Italy)
- Elisa RESEGOTTI, Distributor (Italy)
- Simon DE SANTIAGO, Producer (Spain)
- Shira MACLEOD, Film programmer, (United Kingdom)
- Brian WALSH (Ireland)
- Isabelle HUPPERT, Actress (France)
- Lola DUENAS, Actress (Spain)
- Tamar NOVAS, Actor (Spain)
- Renzo FEGATELLI, Film Critic (Italy)
- Annika GUSTAFSSON, Film Critic (Sweden)
- Fred LARDENOYE, Chief Editor (Netherlands)
- Sergei LAVRENTIEV, Festival Organizer (Russia)
- Umberto ROSSI, Film Critic (Italy)
- Einar Guldvog STAALSEN, Press - Radio (Norway)

ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ

Μουλαντέ / Moolaade

του Ousmane Sembene (Σενεγάλη/Γαλλία, 2004)

Σ' ένα μικρό αφρικανικό χωριό τα τύμπανα ηχούν. Είναι οι μέρες του «εξαγνισμού» για τα κορίτσια της κοινότητας, μια τελετουργία που συμβαίνει κάθε επτά χρόνια και κορυφώνεται στην κλειτοριδεκτομή. Κατά την διάρκεια της συγκεντρώ- νονται όλα τα κορίτσια του χωριού σε μια καλύβα στο δάσος και εκεί τελούνται μια σειρά από τελετουργίες μύησης. Τώρα όμως κάτι διαφορετικό συμβαίνει. Τέσσερα κορίτσια αρνούνται να κοπούν και δραπέτευουν. Βρίσκουν καταφύγιο στο σπίτι της Colle. Είναι η μια από τις τρεις γυναίκες ενός προύχοντα. Η Colle, αν και η ίδια έχει «κοπέι», αρνήθηκε να επιτρέψει να συμβεί το ίδιο στη μοναδική της κόρη. Η δυναμική γυναίκα θα προσφέρει την προστασία και τη φιλοξενία στα τέσσερα μικρά κορίτσια. Όταν μια επιτροπή από γυναίκες, επιφορτισμένες με την τήρηση του εθίμου, προσπαθεί να τα πάρει, η Colle θα τα υπερασπιστεί. Το γεγονός διαταράσσει ισορροπίες αιώνων στο μικρό χωριό. Η επιτροπή των γερόντων θα συνεδριάσει και θα διαπιστώσει τους κινδύνους που απειλούν την ηθική και την τάξη. Ως ένα πρώτο βήμα αποφασίζεται να συγκεντρωθούν όλα τα ραδιόφωνα των γυναικών και να καούν. Παράλληλα πιέζεται ο σύζυγος της Colle να αναλάβει τις ευθύνες του.

Πατριάρχης του αφρικανικού σινεμά ο Ousmane Sembene διατήρησε καθ' όλη την διάρκεια της καριέρας του μια μαχητική στάση. Και σ' αυτή την ταινία η βασική σύγκρουση είναι ανάμεσα στις δυνάμεις της προόδου και σ' αυτές μιας βάρβαρης παράδοσης. Το πλαίσιο της παράδοσης είναι κατά βάση θρησκευτικό (το Ισλάμ αλλά και οι πανάρχαιες δοξασίες) αλλά και κοινωνικό (ένας τρόπος για να επιβάλλεται η αφρικανική ανδρική κυριαρχία πάνω στη γυναίκα). Αν και η ταινία είναι διάστικτη

Επικεντρωμένη στο βάρβαρο έθιμο της κλειτοριδεκτομής, η ταινία διατηρεί καθόλη τη διάρκεια της ένα μαχητικό τόνο.

από σημεία μιας παράδοσης που αντιμετωπίζεται από τον σκηνοθέτη με συμπάθεια, το συγκεκριμένο έθιμο της κλειτοριδεκτομής απεικονίζεται με αποτροπιασμό και τρόμο. Το χωριό μοιάζει ελάχιστα επηρεασμένο από την παγκοσμιοποίηση, καθώς ο σκηνοθέτης επιλέγει ως μέτωπο πάλης την παράδοση (και όχι τον εκδυτικισμό). Στο πρόσωπο της δυναμικής Colle συγκλίνουν όλες οι δυνάμεις της αλλαγής: η δράση και τα πάθη της κάνει τις γυναίκες του χωριού να συσπειρωθούν γύρω της, επιτρέποντας τις να συνειδητοποιήσουν το παράλογο του εθίμου. Η ταινία στα μέσα ενός δυτικού είναι γεμάτη από την πολυχρωμία του πλούτου συναισθημάτων και την ποιητικότητα του λόγου της υποσαχάριας Αφρικής. Η ταινία βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ Κανών (2004).

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Ολύμπιον, 18:30

Saraband

του Ingmar Bergman (Σουηδία, 2003)

Σκηνές από ένα γάμο, τριάντα χρόνια μετά. Σ' ένα σπίτι στην εξοχή. Με την ευαίσθητα στοχαστική Μάριαν και τον πάντα εσωστρεφή Γιόχαν σε μια απρόσμενη επανασυνάντηση, όπου θα χορέψουν τον τελευταίο χορό μιας δύσκολης αγάπης. Έναν ερωτικό χορό για δύο, όπως τα βήματα του Saraband που τιμούσαν ιδιαίτερα οι αριστοκράτες του 17ου και 18ου αιώνα. Με τις ίδιες ερωτήσεις, με απαντήσεις που δεν είναι ποτέ αρκετές, με το χρόνο να τελειώνει. Με την Λιβ Ούλμαν και τον Έρλαντ Γιόζεφσον πιο συγκινητικούς και λαμπερούς από ποτέ. Με τον Μπέργκμαν, στον τελευταίο του ερωτικό χορό με το σινεμά της μνήμης, των λυτρωτικών εξομολογήσεων, των ανέμων συναισθηματικών πτυχώσεων, των χαμένων ψευδαισθήσεων, και με την ίδια του την τέχνη. Τριάντα χρόνια μετά, η Μάριαν κάθεται μπροστά σε ένα τεράστιο τραπέζι γεμάτο σκόρπιες φωτογραφίες, κοιτάζει την κάμερα, θυμάται τα πρόσωπα και τους χωρισμούς της ζωής της. Την παντρεμένη κόρη της που ζει στην Αυστραλία. Μια δεύτερη κόρη κλεισμένη σε ψυχιατρικό άσυλο. Τον πρώην σύζυγο της, Γιόχαν, που ζει απομονωμένος στην εξοχή. Τον θετό της γιο, Ενρίκ, από τον πρώτο γάμο του Γιόχαν, ο οποίος προσπαθεί να συνέλθει από το θάνατο της γυναίκας του, Άννας, αναπτύσσοντας μια εμμονοληπτική προσήλωση στην κόρη του, Καρίν, μια νεαρή επίδοξη τσελίστρια με εύθραυστη όμως ψυχολογία.

Με αφορμή την επίσκεψη της Μάριαν στον Γιόχαν, ο Μπέργκμαν θα ξανακοιτάξει τη σχέση των παλιών του πρώων και ταυτόχρονα θα εξετάσει τον σχεδόν αιμομιμικό δεσμό του Ενρίκ με την Καρίν. Μέσα από δέκα επεισόδια έντονων ψυχικών και λεκτικών αντιπαραθέσεων, τα δύο ζευ-

Γυρισμένο σε high definition για την τηλεόραση, το Saraband διατηρεί όλη την μαγεία και τη δύναμη των εικόνων που έχουμε συναντήσει σε όλα τα μεγάλα φιλικά αριστουργήματα του δημιουργού του.

γάρια της ιστορίας θα ανασύρουν από τη λήθη των αναμνήσεων όλη την αλήθεια των ανθρωπίνων σχέσεων. Αγάπη, μίσος, θάνατος, φόβοι, αμαρτίες, επιθυμίες, καταπιεσμένα συναισθήματα, ανομολόγητες επιθυμίες, οικογενειακές συγκρούσεις, προσωπικοί όφθαλμοί θα παγιδευτούν για άλλη μια φορά στον ιστό του μεπεγκμανικού σύμπαντος, χαρίζοντας μας ένα ακόμα μαγευτικό ποίημα για την ουσία της ανθρώπινης ύπαρξης. Ένα ποίημα φτιαγμένο με αγγίγματα, σιωπηλές κραυγές, εκκωφαντικούς ψιθύρους, φευγαλέες ηλιαχτίδες φωτός, αλλά κυρίως με τα ανυπέρβλητα ομορφιάς εξομολογητικά close up του Σουηδού μετρ στα υπέροχα πρόσωπα των ηθοποιών του.

Γυρισμένο σε high definition για την τηλεόραση, το Saraband διατηρεί όλη την μαγεία

και τη δύναμη των εικόνων που έχουμε συναντήσει σε όλα τα μεγάλα φιλικά αριστουργήματα του δημιουργού του. Ο Μπέργκμαν σκέφτηκε την ιδέα της ταινίας όταν μεταφράζοντας κάποιο θεατρικό του Ίψεν έπεσε πάνω σε μια αναφορά του συγγραφέα για τον αριστοκρατικό χορό «Saraband». Έβαλε τα αγαπημένα του πρόσωπα να τον χορεύουν και δήλωσε πως είναι το κύκνειο άσμα του. Προηγουμένως, μας έκανε δώρο μια ακόμα μεγάλη αλήθεια. Προς τέλος, ο πόνος γίνεται μέρος της ευτυχίας. Στη ζωή όπως και στο σινεμά.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Ολύμπιον, 19:00

2046

του Wong Kar-Wai (Κίνα, 2004)

Ο Chow είναι ένας δημοσιογράφος και συγγραφέας. Ζει στο Χονγκ Κονγκ της δεκαετίας του '60. Μένει σ' ένα φθινό ξενοδοχείο στο δωμάτιο 2047. Μνήμες ενός ανέφικτου έρωτα τον κατατράχουν. Περιστασιακές σχέσεις και η σκληρότητα ενός καρδιοκατακτητή είναι ο τρόπος και το ύφος της ζωής του. Όλο τον συναισθηματισμό του τον διοχετεύει στο μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας που γράφει με τίτλο 2046 που διαδραματίζεται στη χρόνια του τίτλου. Κεντρικό στοιχείο σ' αυτό αποτελεί ένα παγκόσμιο υψηλής τεχνολογίας σιδηροδρομικό δίκτυο στο οποίο οι επιβάτες μπορούν να διεκδικήσουν τις χαμένες αναμνήσεις τους. Εν τω μεταξύ ο Chow αποκτά μια ερωτική εμμονή για τις γοητευτικές ενοίκους του δωματίου 2046. Μια από τις ενοίκους είναι μια γοητευτική πόρνη η οποία στην αρχή διατηρεί μαζί του μια φιλική σχέση, και αργότερα θα εξελιχθεί σ' ένα παθιασμένο έρωτα. Μια άλλη ενοίκος είναι κόρη του ιδιοκτήτη που αναζητά στον Chow παρηγορία για μια αποτυχημένη της σχέση. Η ταινία ξεκίνησε να γυρίζεται πριν το *In The Mood For Love* και μοιράζεται μ' αυτό τον ίδιο κεντρικό χαρακτήρα -δεν πρέπει όμως να ειπωθεί ως sequel του. Σ' αυτήν ο Wong επανέρχεται στην θεματολογία μιας από τις πρώτες του ταινίες, του *The Days of Being Wild*: οι ασύμπτωτοι έρωτες, οι ανεκπλήρωτοι πόθοι, οι παράλληλες διαδρομές στη ζωή, η δυναστική κυριαρχία του παρελθόντος και των συναισθημάτων του στο παρόν. «Ερωτευόμαστε ό,τι δεν έχουμε και δεν μπορούμε να έχουμε ό,τι ερωτευόμαστε», η φράση του σκηνοθέτη περιγράφει το συναισθηματικό κλίμα της ταινίας.

ο Wong επανέρχεται στη θεματολογία μιας από τις πρώτες του ταινίες, του *The Days of Being Wild*: οι ασύμπτωτοι έρωτες, οι ανεκπλήρωτοι πόθοι, οι παράλληλες διαδρομές στη ζωή, η δυναστική κυριαρχία του παρελθόντος και των συναισθημάτων του στο παρόν.

Η περιπέτεια της δημιουργίας της υπήρξε μακρόχρονη, τα πρώτα γυρίσματα έγιναν πριν την ταινία *In The Mood For Love* και για ένα διάστημα ο σκηνοθέτης δούλεψε ταυτόχρονα και τις δύο ταινίες. Ο Wong συνεργάστηκε στα περιπετειώδη γυρίσματα, μαζί με άλλους δύο διευθυντές φωτογραφίας, εκτός του συνήθους υπόπτου Chris Doyle. Στους ηθοποιούς της θα αναγνωρίσουμε όλους τους μεγάλους σταρ τον κινηματογράφου της Άπω Ανατολής με προεξάρχουσα την πάντα σαγηνευτική Gong Li και έκπληξη την επανεμφάνιση στον κινηματογράφο της σταρ της can't-pop Faye Wong (έπαιζε τον κεντρικό ρόλο στο *Chungking Express*).

Τ.Π.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Ολύμπιον, 21:45

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΡΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Mondovino

του Jonathan Nossiter (ΗΠΑ/Γαλλία, 2004)

Τι είναι το κρασί; Ένας οινοπαραγωγός από την Γαλλία δίνει μια ενδιαφέρουσα απάντηση: «Μια δραστηριότητα σχέση του ανθρώπου με τη φύση, τη ζωντανή γη, το κλίμα». Αυτή τη σχέση προσεγγίζει ο σκηνοθέτης, αναδεικνύοντας τους ανθρώπους που την διαμορφώνουν και την καθορίζουν. «Όπου υπάρχει κρασί, υπάρχει πολιτισμός;», δηλώνει ένας άλλος Γάλλος οινοπαραγωγός. Αυτόν τον πολιτισμό ανατέμνει η ταινία. Περιπλανήσεις στους τόπους του κρασιού -Σαρδηνία, Μπορντό, Βουργουνδία, Καλιφόρνια, Πυρηνάια, Τοσκάνη, Βραζιλία, Αργεντινή - περιηγίες σε οινοποιίες, συνομιλίες με οινοποιούς συνδέουν την αφηγηματική γραμμή. Ο σκηνοθέτης διερευνά τι κρύβεται πίσω από την λαμπερή κόκκινη (η υποκίτρινη) όψη και την ελκυστική γεύση αυτού του πανάρχαιου ποτού.

Εστιάζει στα παρασκήνια της παραγωγής, στα της οικονομίας και στην πολιτική του οίνου: Η παγκοσμιοποίηση και οι κίνδυνοί της, ο αγώνας των μικρών οινοπαραγωγών, οι εθνικές ταυτότητες, οι οικογένειες, οι εμπορικές μάρκες, τα παλαιωμένα κρασιά, οι δοκιμασίες οίνου και η κριτική, ο ειδικός τύπος, οι φιλόσοφοι και οι θεωρητικοί του οίνου, οι εταιρείες και οι οινολόγοι, η αριστοκρατία του κρασιού και τα πρόσωπα κλειδιά, οι εύθραυστες ισορροπίες της γεύσης και το κοινό γούστο, η παράδοση και ο μοντερνισμός, οι απάτες, ο Τρίτος και ο Πρώτος κόσμος του κρασιού. Οι αμπελώνες, η καλλιέργεια, ο τρύγος, οι εργάτες, οι κάβες, το πάτημα των σταφυλιών, η ζύμωση, η μαζική παραγωγή, οι γεύσεις: είναι κάποιες από τις ψηφίδες που σχηματίζουν το ψηφιδωτό της ταινίας.

Όλη η ταινία κατάγεται από το πάθος του σκηνοθέτη για το

Αφιερωμένο στα του κρασιού, το ντοκιμαντέρ αυτό συγκροτείται από μια σειρά πορτρέτων των ανθρώπων που κρύβονται πίσω και γύρω απ' αυτό. Μέσα από μια σειρά συνεντεύξεων, απαντά στο ερώτημα «Τι είναι το κρασί σήμερα?».

κρασί: sommelier σε εστιατόριο της Νέας Υόρκης και προσωπικά εμπλεκόμενος στις συζητήσεις ο Jonathan Nossiter υιοθετεί μια ανήσυχη οπτική τοποθετώντας κάθε επιμέρους θέμα που εξετάζει σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο. Μια ταινία για θεατές παθιασμένους με το κρασί και την κουλτούρα του. Δύο ενδιαφέρουσες σημειώσεις: στην ταινία πρωταγωνιστούν ένας υπερβολικά μεγάλος αριθμός σκυλιών και ένα μέρος του ντοκιμαντέρ γυρίστηκε με φόντο τη συγκέντρωση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ στη Φλωρεντία.

Δ.Μ.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Cine Φρίντα Λιάππα, 20:30

ΡΕΤΡΟΣΠΕΚΤΙΒΑ ABBAS Kiarostami

Λίγοι σκηνοθέτες έχουν συνδέσει τόσο το όνομά τους με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης όσο ο Abbas Kiarostami. Ο Kiarostami ανήκει στη στενή κινηματογραφική οικογένεια του Φεστιβάλ, καθώς η πορεία του είναι σχεδόν ταυτισμένη με αυτή του Φεστιβάλ. Με τη λογική αυτή, το 45ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης τιμά τον Ιρανό σκηνοθέτη με ένα αναδρομικό αφιέρωμα, επισφραγίζοντας έτσι τους ισχυρούς δεσμούς τους αλλά, πάνω από όλα, δίνοντας τη σπάνια ευκαιρία στο κοινό του να αποκτήσει μια συνολική εικόνα πάνω στο αριστουργηματικό έργο του μεγάλου αυτού δημιουργού.

Η γεύση του κερασιού / Taam'e ghilas

(Ιράν, 1997)

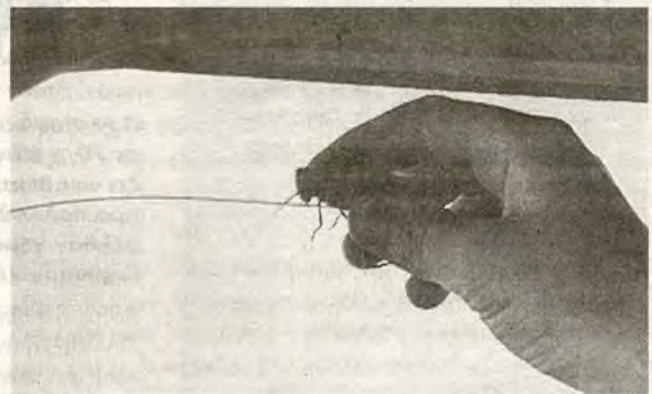
Ο Μπαντί γυρίζει την πόλη με το τζιπ του ψάχνοντας κάποιον να του κάνει μια δουλειά για την οποία θα αμειφθεί πολύ καλά: να τον δάψει την επόμενη μέρα, γιατί θέλει να αυτοκτονήσει το ίδιο βράδυ. Μετά από κάμποσες ατυχείς συναντήσεις, βρίσκει τον Μπαγκερί, έναν γηραιό φύλακα σε Μουσείο, του δίνει τις οδηγίες και του ζητά να βεβαιωθεί ότι όντως είναι νεκρός πριν τον δάψει. Με έναν εκπληκτικό μονόλογο, ο Μπαγκερί, που έχει δεχτεί γιατί πιστεύει στην ελευθερία, προσπαθεί να τον μεταπειστεί, εξομολογούμενος τη δική του αντίστοιχη επιθυμία να αυτοκτονήσει κάποτε και πώς μετάνιωσε χάρις στη γεύση του κερασιού και των μούρων. Ο βαθύς υπαρξιακός προβληματισμός της ταινίας γίνεται ένας ύμνος στη ζωή και στην ομορφιά που κρύβεται στις πιο απλές εκφάνσεις της.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Cine Φρίντα Λιάππα, 18:00

Και η ζωή συνεχίζεται

Va zendegi edameh darad

(Ιράν, 1992)

Τρεις μέρες μετά από έναν καταστροφικό σεισμό στο βόρειο Ιράν, ένας πατέρας με το γιο του ξεκινούν να πάνε σ' ένα χωριό της σεισμοπληκτικής περιοχής για να μάθουν τι απέγιναν ο Αχμάντ και ο Μπαμπάκ, οι δυο μικροί πρωταγωνιστές της ταινίας Πού είναι το σπίτι του φίλου μου;. Στο δρόμο τους συναντούν πολλούς μάρτυρες της συμφοράς, ακόμα και κάποιους που εμφανίστηκαν στην ταινία, όμως ο Αχμάντ και ο Μπαμπάκ είναι άφαντοι... Αυτή η παράξενη ταινία δρόμου, ένα αυθεντικό κομμάτι αλήθειας γυρισμένο με τη μεγαλύτερη απλότητα, είναι μια υπενθύμιση της ελπίδας που απρόσμενα υπάρχει ακόμα και μέσα στην καταστροφή.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Cine Τώνια Μαρκετάκη, 20:30

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Το φετινό πρόγραμμα
των Νέων Οριζόντων

Σάραντα ταινίες και τρία αφιερώματα έχουν να προσφέρουν οι Ν.Ο. στο κοινό τους για φέτος.

- Στη **Διεθνή Επιλογή** συναντάμε 30 ταινίες από όλο τον κόσμο. Κάποιες έχουν ήδη λάβει σημαντικές διακρίσεις, όπως το 3-Iron του Κορεάτη Κιμ Κι Ντουκ (Μεγάλο Ειδικό Βραβείο Κριτικής Επιτροπής, Φεστιβάλ Βενετίας) αλλά και μικρότερα άγνωστα διαμάντια.
- Έγα αναδρομικό αφιέρωμα στον Ιάπωνα Χιροκάζου Κόρε-έντα. Ίσως ο σπουδαιότερος σκηνοθέτης της νέας γενιάς Ιαπώνων, ο Κόρε-έντα έχει γυρίσει 4 ταινίες μεγάλου μήκους και κάθε μια τους έχει λάβει σημαντικές διακρίσεις. Η τελευταία του δημιουργία, *Nobody Knows*, ενθουσίασε τους κριτικούς στο τελευταίο Φεστιβάλ των Κανών. Ο Κόρε-έντα θα βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και το αφιέρωμα θα συνοδεύεται από μικρή έκδοση μονογραφίας.
- Δύο ακόμα νέοι σκηνοθέτες, διαμετρικά αντίθετοι, καταφθάνουν φέτος στους Ν.Ο.:
 - Ο Τοντ Βέροου από τη Νέα Υόρκη με τέσσερις ταινίες, σημαντικά δείγματα της underground κινηματογραφικής σκηνής της πόλης.
 - Ο Γκοτζ Σπίλμαν από τη Βιέννη, πιστός μαθητής της αυστριακής σχολής του Μίκαελ Χάνεκε, με τις τρεις μεγάλους μήκους ταινίες του.
- Και οι δύο σκηνοθέτες θα βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη για τα αφιερώματα στο έργο τους.
- Εκτός από τους τρεις τιμωμένους σκηνοθέτες, οι Ν.Ο. αναμένουν την άφιξη άλλων 20 καλεσμένων. Ανάμεσα τους, μεγάλα ονόματα όπως η Κλερ Ντενί και ο Ολιβιέ Ασαγιός από τη Γαλλία και ο Τοντ Σόλοντζ από τις Η.Π.Α.

Την αφίσα των Ν.Ο. έχει φέτος φιλοτεχνήσει ο Στέλιος Σκούλος.

ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Ο χορδιστής / *Nastroytschik*

της Κίρα Μουράτοβα (Ρωσία/Ουκρανία, 2004)
Ο φτωχός χορδιστής πιάνων, Αντρέι, είναι ερωτευμένος με τη Λίνα, την οποία θεωρεί μούσα του. Εκείνη κατάγεται από εύπορη και κοινωνικά ισχυρή οικογένεια, κι έτσι για να της προσφέρει τις πολυτέλειες στις οποίες είναι συνηθισμένη, ο Αντρέι θα ανακαλύψει τώρα μέχρι που είναι διατεθειμένος να φτάσει για χάρη του έρωτα, κι ότι το να κλέψει, να προδώσει, ακόμα και να σκοτώσει, είναι οι μόνες επιλογές που του έχουν απομείνει.
Νέος Ρώσικος Κινηματογράφος - Παύλος Ζάννας, 14:30

Εμείς / *Svoi*

του Ντμίτρι Μέσκιεφ (Ρωσία, 2004)
Αύγουστος 1941. Η πρώτη γραμμή έχει προχωρήσει ανατολικά. Τρεις σοβιετικοί αιχμάλωτοι δραπετεύουν από μια γερμανική φάλαγγα οχημάτων. Παντού γύρω παραμονεύουν εκδροί. Ο,τιδήποτε είναι πιθανό, αλλά ο ένας από τους τρεις στρατιώτες, ο ελεύθερος σκοπευτής, είναι γιος του –το μικρότερό του παιδί και το πιο αγαπημένο του– και είναι ερωτευμένος με μια κοπέλα που μένει εκεί κοντά...

Νέος Ρώσικος Κινηματογράφος - Τζον Κασσαβέτης, 15:30

Μπομπόν-ο σκύλος *Bombon-el perro*

του Κάρλος Σόριν (Αργεντινή/Ισπανία, 2004)
Ο Χουάν προσπαθεί να τα φέρει βόλτα πουλώντας χειροποίητα μαχαίρια. Κανείς δεν τα θέλει, ωστόσο ο Χουάν δε νιώθει πικρία, ούτε θυμώνει. Μια μέρα επισκευάζει το αυτοκίνητο μιας κοπέλας, κι εκείνη του χαρίζει ένα κυνηγετικό σκύλο πολύ καλής ράτσας, τον Μπομπόν. Για τον Χουάν Βιγιέγας αυτό είναι το πρώτο βήμα σε μια πολλά υποσχόμενη καριέρα στον κόσμο των καλλιστείων σκύλων καθώς και η αρχή μιας υπέροχης φιλίας...

Διεθνής Επιλογή - Παύλος Ζάννας, 17:00

Ομά / *Omagh*

του Πιτ Τράβις (Ιρλανδία/Μ. Βρετανία, 2004)
Όταν η Ιρλανδία, νότια και βόρεια των συνόρων, προετοιμαζόταν τον Ιούνιο του 1998 να ψηφίσει υπέρ της ειρήνης στο Δημοψήφισμα της Με-

γάλης Παρασκευής, μια μικρή ομάδα μελών του IRA οργάνωσε μια βομβιστική επίθεση στο Ομά, μια μικρή πόλη. Γυρισμένη με ντοκιμενταρístico ύφος, η ταινία αφηγείται την ιστορία της οικογένειας Γκάλαχερ, της οποίας ο γιος, Έντεν, σκοτώθηκε στην επίθεση, και το πώς το γεγονός αυτό έχει ολέθριες επιπτώσεις στη ζωή τους.

Διεθνής Επιλογή - Τζον Κασσαβέτης, 18:00

Ο κυνηγός / *Okhotnik*

του Σέρικ Απρίμοβ (Γαλλία/Ισπανία/Καζακστάν/Ελβετία, 2004)

Ο 12χρονος Ερκέν ζει με τη μητέρα του, μια πανέμορφη 35χρονη γυναίκα «ελευθερίων πθών», σε ένα μικρό ορεινό χωριό. Τη μητέρα του Ερκέν επισκέπτεται ένας κυνηγός λύκων που κατεβαίνει στο χωριό για να πουλήσει προβιές και ν' αγοράσει τρόφιμα και σφαίρες. Ένα βράδυ, κι ενώ ο κυνηγός είναι με τη μητέρα του, ο Ερκέν, για να τον εκδικηθεί, κλέβει το αλόγο του και πάει και ληστεύει ένα κατάστημα.

Διεθνής Επιλογή - Παύλος Ζάννας, 19:30

Schizo / *Schiza*

της Γκούκα Ομάροβα (Ρωσία, 2004)

Ο 15χρονος Μουσταφά, με το ψευδώνυμο «Schizo», προσλαμβάνεται από τον φίλο της μητέρας του να βρίσκει άντρες πρόθυμους να συμμετάσχουν σε παράνομους αγώνες πυγμαχίας. Η ζωή του θα αλλάξει για πάντα όταν ένας νεαρός τραυματίζεται θανάσιμα σε έναν αγώνα και ζητά από τον Schizo να παραδώσει το χρηματικό βραβείο στη φίλη του και στο μικρό τους γιο. Τηρώντας την υπόσχεσή του, ο Schizo πηγαίνει τα χρήματα στην γυναίκα, την οποία και ερωτεύεται κεραυνοβόλα.

Νέος Ρώσικος Κινηματογράφος - Τζον Κασσαβέτης, 20:30

Αντάρης / *Antares*

του Γκετζ Σπίλμαν (Αυστρία, 2004)

Ο Άλεξ και η Νικόλ είναι χωρισμένοι, αλλά ο Άλεξ δεν μπορεί να ξεπεράσει το παρελθόν. Η Σόνια ταλαιπωρείται με την εγκυμοσύνη της και ζηλεύει παράφορα τον άντρα της, Μάρκο. Η ζωή της Εύας, αφοσιωμένης συζύγου και μητέρας, έρ-

Παράνομοι δρόμοι

χεται τα πάνω κάτω όταν έχει μια περιπέτεια με τον Τομάς. Αφηγούμενος τις ιστορίες των τριών ζευγαριών, ο Σπίλμαν διερευνά τις δυνάμεις πίσω από τη σεξουαλική έλξη που φέρνει τους ανθρώπους κοντά.

Götz Spielman Spotlight - Παύλος Ζάννας, 22:00

Cool

του Τέο Φαν Χοκ (Ολλανδία, 2004)

Πέντε ανήλικοι εγκληματίες –κυρίως μετανάστες καταδικάζονται σε εγκλεισμό σε ένα ειδικό σχολείο, το Glen Mills, όπου υποτίθεται πως θα «αναμορφωθούν». Στο μεταξύ, οι φίλοι τους προσπαθούν να τους ξαναπαρασύρουν στην παρανομία μόλις θα είναι πάλι ελεύθεροι. Κι έτσι οι πέντε ήρωες της ταινίας βρίσκονται μπροστά σε ένα δίλημμα: να ξανασημειώσουν με τις παλιές τους παρέες, ή μήπως υπάρχει μια άλλη ζωή, διαφορετική από αυτήν που ως τώρα γνώριζαν;

Διεθνής Επιλογή - Τζον Κασσαβέτης, 23:00

Βασίλισσα για πάντα

Once and future queen

του Τοντ Βέροου (ΗΠΑ, 2000)

Η Αντι-ύλη θέλει να γίνει σταρ του ροκ αλλά όλα κάτι πάει στραβά. Παρότι απογοητευμένη από αυτό το μάταιο κυνήγι της δόξας, η Αντι-ύλη νιώθει ζωντανή μόνο πάνω στη σκηνή. Εξαρτημένη από το αλκοόλ και τα ναρκωτικά, συχνά άστεγη, η επιβίωση της Αντι-ύλης στο Lower East Side της Νέας Υόρκης είναι τουλάχιστον επίφοβη...

Todd Verow Spotlight - Παύλος Ζάννας, 00:00

Kira Muratova

Έχοντας συμπληρώσει αίσίως τα 70, η Kira Muratova συνεχίζει ακάθεκτη, έχοντας αφήσει προ πολλού πίσω της ένα παρελθόν γεμάτο εμπόδια για τη δημιουργική της ορμή.

Ας τα πάρουμε όμως από την αρχή. Γεννημένη το 1934, η Muratova σπούδασε φιλολογία στο κρατικό πανεπιστήμιο της Μόσχας, για να μεταπηδήσει εν συνεχεία στο Κρατικό Ινστιτούτο Κινηματογράφου. Ανάμεσα στους καθηγητές της συμπεριλαμβανόταν και ο θρυλικός Σοβιετικός σκηνοθέτης Σεργκέι Γερασίμοφ, ο οποίος έχει χαρίσει πια το όνομά του στο Ινστιτούτο. Ήδη από τα πρώτα της βήματα, άφησε να διαφανούν η προσωπική της γραφή και η κλίση της προς «μικρά», ουμανιστικά θέματα, που εξερευνούν τις συναισθηματικές σχέσεις. Αυτή, δυστυχώς, έμελλε να είναι και η δημιουργική της καταδίκη! Η Σοβιετική πολιτιστική πα-

Από τη Ρωσία με αγάπη

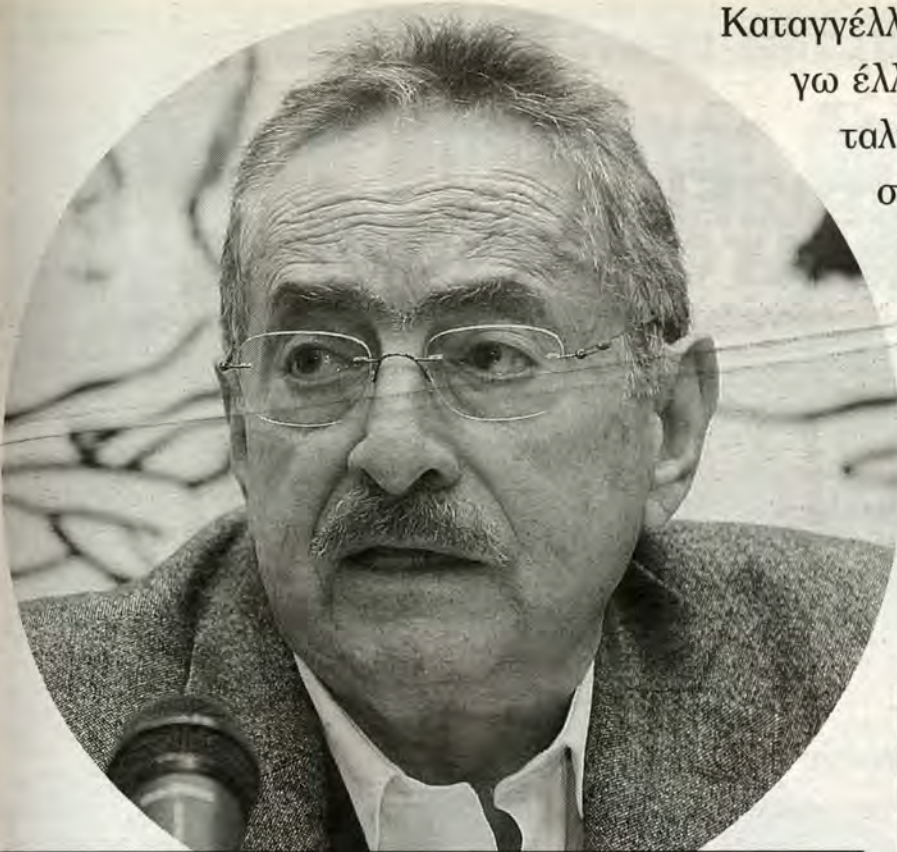
ραγωγή είχε ήδη περάσει από μια περίοδο σχετικού φιλελευθερισμού σε μια ανανέωση του απόλυτου ιδεολογικού ελέγχου από το κράτος. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, τα δύο πρώτα αριστουργήματά της, *Brief encounters* (1967) και *Long goodbyes* (1971)

κρίθηκαν σε επίπεδο φόρμας και προβληματικής ως «μη επαρκώς πολιτικοποιημένα», κάτι που ήταν αρκετό να θέσει υπό αμφισβήτηση την ελευθερία πρωτοβουλιών στα μεταγενέστερα έργα της. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το *Among the grey*

stones (1983), που «πειράχτηκε» σε τέτοιο βαθμό ώστε η Muratova αρνήθηκε την οποιαδήποτε εμφάνιση του ονόματός της στα ζερερίκι!

Η ιστορία της, πάντως, έχει αίσιο τέλος. Με το τέλος της λογοκρισίας, η Muratova αναγνωρίστηκε, έστω και καθυστερημένα, ως ένα από τα «θαμμένα διαμάντια» των Σοβιετικών '60s και '70s, και ως μια ηγετική φυσιογνωμία του σύγχρονου καλλιτεχνικού σινεμά. Η ξεχωριστή ματιά της επιβιώνει ακέραιη μέχρι και σήμερα που μας παραδίδει το *Nastroytschik*. Η ιστορία αφορά τις απεγνωσμένες προσπάθειες ενός νεαρού χορδιστή πιάνων, του Αντρέι, να αποδεχθεί οικονομικά αντάξιο της πανέμορφης Λίνα, με την οποία διατηρούν δεσμό. Οι ανασφάλειές του θα τον οδηγήσουν σε μια σειρά από απάτες –κάτι παραπάνω θα ξέρει θα ξέρει η Muratova για τους συσχετισμούς δυνάμεων στις ερωτικές σχέσεις...

Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Σαμαρά

Πρεσβεύοντας ένα σινεμά που δεν φοβάται

Καταγγέλλει τη συρρίκνωση του προγράμματος των Νέων Οριζόντων λόγω έλλειψης κονδυλίων, χωρίς όμως να πτοείται. «Δε μπορώ να καταλήξω να παρουσιάζω το απάνθισμα του παγκόσμιου ανεξάρτητου σινεμά σε 20-30 ταινίες, είναι γελοίο», αλλά επιμένει ότι «η τριλογία του Γκριναγουέι θα προβληθεί πάση θυσία, ο εξοπλισμός θα βρεθεί». Ο Δημήτρης Εϊπίδης μας καλωσορίζει σε ακόμη ένα ταξίδι των Νέων Οριζόντων ανά τον κόσμο.

Δημήτρης Εϊπίδης

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι Νέοι Ορίζοντες είναι ένα είδος αντίστασης στο κύκλωμα των αιθουσών;

Όταν προγραμματίζω τις ταινίες που θα συμπεριληφθούν στους Νέους Ορίζοντες δε σκέφτομαι ακριβώς αυτό. Θα έλεγα ότι οι διανομείς έχουν ανοιχτεί και διακρίνονται πια από μια τάση περιπέτειας και ανάδειξης του περιθωρίου, αυτό είναι μια εξέλιξη. Πριν από 12-13 χρόνια η διανομή ήταν πιο συντηρητική, τώρα τα κριτήρια έχουν αλλάξει κάπως.

Τα προσωπικά μου κίνητρα πάντως είναι επικεντρωμένα στον άνθρωπο, στα θέματα που δεν έχουν φωνή, στην έρευνα και την ανανέωση του κινηματογράφου. Η αντίληψή μου για τον κινηματογράφο διαφέρει από αυτήν που επικρατεί, με ενδιαφέρει να προβάλλονται άγνωστες ταινίες, χωρίς τα δεκανίκια του star system. Αυτές οι ταινίες μπορούν να γίνουν θελκτικές και το έχω διαπιστώσει.

Υπό αυτήν την έννοια η προώθηση του ανεξάρτητου σινεμά δεν αποτελεί πολιτική στάση;

Πρώτα απ' όλα, περηφανεύομαι ότι στα τόσα χρόνια των Νέων Οριζόντων, και μέσα από περίπου 500 συνολικά ταινίες, δεν περιλαμβάνεται ούτε μία από το Χόλιγουντ. Πιστεύω πολύ στην ανεξάρτητη έκφραση, στην αναγνωρίσιμη γραφή. Από την άλλη υπάρχει το σινεμά-προϊόν, που αφορά τους τραπεζίτες και τους χρηματοδότες αλλά δε με ενδιαφέρει. Έζησα σε μια γενιά πολιτικοποιημένη, που πίστευε ότι μέσω της τέχνης θα μπορούσε να αλλάξει ο κόσμος. Όλα αυτά βέβαια αποδείχθηκαν ουτοπίες, αλλά μένει η πίστη σε ένα σινεμά με κοινωνική αξία, που θα προσφέρει εμπειρίες και ερεθίσματα στους ανθρώπους. Ιδανικό είναι, θα έλεγα, ο θεατής να εξέρχεται από την αίθουσα με ένα «φωτοστέφανο»!

Υπερασπίζομαι λοιπόν το πολιτικό σινεμά, όχι ως την προώθηση κάποιου δόγματος, αλλά κάποιων πεποιθήσεων, μιας υποχρέωσης απέναντι στον θεατή. Μπορώ λοιπόν να δω δύο και τρεις φορές μια ταινία για να διαπιστώσω αν υπερ-απλουστεύει την βία ή είναι ιδεολογικά «ύποπτη»

Ποια είναι τα όρια ανεξαρτησίας ενός τμήματος όπως οι Νέοι Ορίζοντες μέσα στα ευρύτερα πλαίσια ενός φεστιβάλ;

Η ανεξαρτησία είναι οπωσδήποτε μερική, για το λόγο ότι αποτελεί τμήμα ενός φεστιβάλ μάλλον καθωσπρέπει και «κυριλέ». Εγώ πιστεύω σε ένα φεστιβάλ με σχισμένα μπλου-τζιν και μαλλιά όρθια, που διαδραματίζεται στο τώρα. Ως προς την γενικότερη οργάνωση του φεστιβάλ, υπήρξαν κάποια πράγματα με τα οποία ήμουν ανέκαθεν αντίθετος, όπως οι βεντέτες που πληρώνονται αδρά για να παρευρεθούν και να τραβήξουν την προσοχή του κοινού. Τελικά, το κοινό μάλλον αποπροσανατολίζεται.

Πρόκειται, δηλαδή, για ένα «φεστιβάλ εντός του φεστιβάλ»;

Ακόμη περισσότερο, θα έλεγα ότι πρόκειται για ένα αντι-φεστιβάλ στη καρδιά του φεστιβάλ, που είχε εξαρχής μια ιδεολογία ανατρεπτική: να έχει προσανατολισμούς απόλυτα κοινωνικούς, να δίνει φωνή στους «βουβούς» και τις μειονότητες.

Η επαγγελματική καταξίωση δημιουργών που είχατε φέρει πρώτοι στο φως, και επανέρχονται μετά από χρόνια στους Νέους Ορίζοντες, αποτελεί προσωπική δικαίωση;

Μπορώ να πω ότι έχω πάμπολλες τέτοιες εμπειρίες. Για παράδειγμα, ήμουν ο πρώτος δυτικός που είδε την πρώτη ταινία του Kore-Eda Hirokazu, μια μικρή, μινιμαλιστική δημιουργία, το *Maborosi*. Όταν, καταγοητευμένος, ζήτησα από το Κέντρο Κινηματογράφου της Ιαπωνίας την ταινία για να την προβάλλω στο Τορόντο, μου είπαν ότι είναι πολύ μικρή παραγωγή και ο υποτιπλισμός δεν τους

“Παρακολουθώ συνεχώς αδιάφορες ταινίες, νιώθω ότι δεν υπάρχει τίποτα. Και τελικά, κάπου μέσα στα βάθη της νύχτας, εμφανίζεται ένα αριστούργημα και με δικαιώνει.”

συνέφερε. Εγώ όμως επέμενα, μέχρι που κατάφερα να τους πείσω. Μετά από ένα μήνα συνέβη το ίδιο με τους εκπροσώπους του φεστιβάλ Βενετίας, ώσπου η ταινία έφτασε να παιχτεί σε 40 περίπου φεστιβάλ. Ο ίδιος ο σκηνοθέτης θεωρεί ότι τον ανακάλυψε, γι αυτό και έρχεται στην Θεσσαλονίκη. Υπάρχουν πολλές παρόμοιες περιπτώσεις, όπως της Κλερ Ντενί, ή του Ολιβιέ Ασαγιάς, που όταν τον γνώρισα ήταν νεαρό παιδί και εξακολουθούμε να είμαστε πολύ καλοί φίλοι. Πρόκειται πάντως για μια πολύ δύσκολη πορεία. Παρακολουθώ συνεχώς αδιάφορες ταινίες, νιώθω ότι δεν υπάρχει τίποτα. Και τελικά, κάπου μέσα στα βάθη της νύχτας, εμφανίζεται ένα αριστούργημα και με δικαιώνει.

Θα ήθελα να κλείσουμε με μια αναφορά στον εκλιπόντα Τέο Βαν Γκογκ, ίσως και ένα σχόλιο πάνω στην δολοφονία του ως φαινόμενο.

Με τον Τέο Βαν Γκογκ είχα μια προσωπική σχέση, συναντιόμασταν από ταινία σε ταινία. Με ενδιέφερε τόσο ο δυναμισμός, όσο και η ακρότητα της γραφής του, που μπορούσε να επιτύχει μια σύνθεση με τόσα λίγα υλικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η *Συνέντευξη* (σ.σ. προβλήθηκε πέρσι στους Νέους Ορίζοντες), που στα χέρια ενός άλλου σκηνοθέτη θα προκαλούσε πλήξη, όμως ο Βαν Γκογκ το μετέτρεψε σε κάτι συναρπαστικό. Κατά την γνώμη μου, επρόκειτο για τον πιο αξιόλογο Ολλανδό σκηνοθέτη. Ως άνθρωπος τα έλεγε έξω από τα δόντια, προκαλούσε, γι αυτό και είχε πολλούς εχθρούς. Το γεγονός ότι κατέληξε θύμα για λόγους ιδεολογικούς, το εκτιμώ και το θαυμάζω. Ένα τέτοιο σινεμά πρεσβεύουν τελικά οι Νέοι Ορίζοντες, ένα σινεμά που δεν φοβάται. Γνωρίζω ότι το φεστιβάλ Θεσσαλονίκης δε λαμβάνει χώρα σε μια δυτική μεγαλούπολη, με τόσο «sophisticated» κοινό, μάλλον πρόκειται για μια περιφερειακή πόλη. Ποτέ όμως δεν πτοήθηκα ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος. Ο ρόλος μου δεν είναι να κρίνω, θέλω απλώς να παρουσιάζω όλο το φάσμα των φαινομένων που συνθέτουν τον κόσμο μας. Θέλω να τονίσω ότι το φετινό πρόγραμμα των Νέων Οριζόντων είναι αφιερωμένο στη μνήμη του Τέο Βαν Γκογκ.

Συνέντευξη: Κωνσταντίνος Σαμαράς

2011000 2011000 0
**Η ΕΡΤ ΣΤΗΡΙΖΕΙ
 ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ**

MOVIES

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
www.ert.gr

**45th Thessaloniki
 International
 Film Festival**

Το Jameson πρωταγωνιστεί στο 45^ο
 Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

στις 19-28 Νοεμβρίου 2004 · www.filmfestival.gr

Μαγικές εικόνες που έρχονται να δώσουν
 μια άλλη διάσταση στην καθημερινότητά μας.

45^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

Η έμπνευση παίρνει δεκάδες μορφές

και γίνεται δημιουργία σε μια πόλη

που γιορτάζει. Το Jameson, χορηγός των

«Βραβείων Κοινού καλύτερης Ξένης και

Ελληνικής ταινίας» υποστηρίζει δυναμικά αυτή

τη μεγάλη εκδήλωση. Εσείς απλά, ζήστε

στον μαγικό κόσμο του κινηματογράφου και

απολαύστε ξεχωριστές στιγμές,

παρέα με το Jameson.

THERE'S SOMETHING ABOUT JAMESON

www.jameson.gr

Απολαύστε υπεύθυνα

Ο μοναχικός δρόμος του Κώστα Σφήκα

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Γεννημένος στην Αθήνα το 1927, άρχισε να εργάζεται από τα εφηβικά του χρόνια ως ταχυδρομικός υπάλληλος. Η περιπλάνησή του στον κινηματογράφο ξεκίνησε στα 1961, οπότε έπαιξε το ρόλο του αυτοδίδακτου κινηματογραφιστή με τη μικρού μήκους ταινία *Εγκαίνια*.

Η αποστροφή του για τον αναπαραστατικό κινηματογράφο και το δράμα ενός διαλεκτικού υλιστικού σινεμά, ικανού να δώσει μορφή στις κατακτήσεις της μαρξιστικής φιλοσοφικής σκέψης, τον οδηγούν από το 1974 στην πραγμάτωση των έργων *Μοντέλο* (1974) – βραβείο καλύτερης καλλιτεχνικής ταινίας στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης 1974 και μία κόπια βρίσκεται στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης «Μπομπούρ» στο Παρίσι–, *Μητροπόλεις* (1975), *Αλληγορία* (1986), *Το προφητικό πουλί των θλίψεων του Πάουλ Κλέε* (1995), *Προμηθεύς Εναντιοδρομών* (1998), *Η Γυναίκα της...* και ο *Συλλέκτης* (2002).

Η τηλεοπτική εκπομπή «Παρασκήνιο» της εταιρείας CINETIC, με τον ανοιχτό ερευνητικό χαρακτήρα της, του προσφέρει από το 1976 τη δυνατότητα γυρίσματος ενός σημαντικού αριθμού δοκιμών.

ΑΝΑΤΡΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Ξεκίνησε με τις μικρού μήκους *Εγκαίνια* (1961) και *Αναμονή* (1962), τότε που η σκηνοθετική του ματιά βρισκόταν σχεδόν στον αντίποδα αυτής των κατοπινών μεγάλου μήκους ταινιών του, κοντά στα διδάγματα του ιταλικού νεορεαλισμού. Ακολούθησε ο *Θηραϊκός όρθρος*, με συσκηνοθέτη τον Σταύρου Τορνέ, στο οποίο η πολύμορφη αντιφατικότητα του χώρου τους οδήγησε στην απομάκρυνση από το νατουραλισμό, στην εισαγωγή των υπερρεαλιστικών στοιχείων που θα στοιχειώσουν τα κατοπινά τους έργα. Στη συνέχεια, έρχεται η πιο «παράξενη» ταινία που πραγματοποιεί ο Σφήκας: την *Αλληγορία*. Πρόκειται για μια α-

Το φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης παρουσιάζει για πρώτη φορά στην Ελλάδα μια πλήρη αναδρομή με 15 ταινίες στο έργο της σημαντικότερης εναλλακτικής φωνής στον ελληνικό κινηματογράφο, τον Κώστα Σφήκα. Ταγμένος στον πειραματικό κινηματογράφο, ο Κώστας Σφήκας έχει γυρίσει εννέα ντοκιμαντέρ και ταινίες μυθοπλασίας, ενώ έχει γυρίσει αρκετά ντοκιμαντέρ για την ελληνική τηλεόραση.

πόπειρα κινηματογράφησης των οικονομικών σχέσεων όπως περιγράφονται στο Κεφάλαιο του Μαρξ, με διαδικασία αφαιρετική.

Συνεχίζοντας τους πειρατισμούς του γυρίζει τις *Μητροπόλεις*, με θέμα τα μεγάλα καπιταλιστικά κέντρα της Δύσης, την εποχή του περάσματος της στο ιμπεριαλιστικό τους στάδιο και ταυτόχρονα στην παρακμή της αστικής μυθολογίας. Ο Σφήκας περιεργάζεται όλο το μνημειακό μεγαλείο των μητροπόλεων.

Συμπαίκτες του, ο Ρίλκε και ο Προυστ στο λόγο και ο Σεν Σανς στη μουσική. Η αναζήτηση του χαμένου καιρού, της χαμένης ηδονής και η οδύνη για έναν ένοχο πολιτισμό είναι οι κύριοι άξονες της ταινίας. Το «μεγαλείο» ανασταίνεται και πεθαίνει. Ο Σφήκας μεταφέρει στην οδόν εμπειρίες και γνώσεις που του αποκόμισε ένας βαθύς στοχασμός και η μελέτη ενός κόσμου που πολύ λίγο τον ξέρουμε στην πολυεδρικότητα που τον εκθέτει ο σκηνοθέτης.

Με *Το προφητικό πουλί των θλίψεων του Πάουλ Κλέε*, ο Σφήκας κατακλύζει την οδόν με τα θλιμμένα πουλιά του Κλέε, που έρχονται καταπάνω στο θεατή αργά ζητώντας θέση στο πεδίο της όρασής του. Περιφέρουν τη θλίψη τους, τη θλίψη του αιώνα μας. Και οι πιστοί του είδους μπορούν να ισχυριστούν, μετά από αυτή την ταινία, πως είδαν κι αυτοί τα πουλιά του Πάουλ Κλέε να σχίζουν τον ουρανό της πατρίδας τους. Στο *Προμηθεύς Εναντιοδρομών* το θέμα είναι ο Προμηθέας, ο θεός και ο άνθρωπος. Το ιδανικότερο θέμα για ταινία του Σφήκα. Ο Προμηθέας καρφωμένος στο βράχο, ο Χριστός καρφωμένος στο σταυρό, ο άνθρωπος καρφωμένος στο αδιέξοδο της πόλης.

Η Γυναίκα της... και ο *Συλλέκτης* είναι η έκρηξη μεγάλου μήκους του ιδιόμορφου, μοναχικού, σημαντικού, όπως ο χρόνος έδειξε, σκηνοθέτη. Σε μια εποχή που οι νέοι σκηνοθέτες θρέφονται με τα διδάγματα της τηλεόρασης και του αμερικανικού κινηματογράφου και που η γενιά του Σφήκα αναβαπτίστηκε με τα ίδια διδάγματα προκειμένου να αντιμετωπίσει –κατά την άποψή της– τις προκλήσεις των καιρών, ο Σφήκας έμεινε εκεί, καρφωμένος στο δικό του «μοντέλο» κινηματογράφου.

Πέρα από την σκηνοθετική δουλειά του θα τον συναντήσουμε ακόμα στη σειρά των «Παρασκηνίων», σε φιλικές προτάσεις και σε περάσματα μπροστά από την κάμερα σε ταινίες «συναδέλφων» του, καθώς και στο μεταφραστικό του έργο.

ΘΗΡΑΪΚΟΣ ΟΡΘΡΟΣ (1968)

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Κώστας Σφήκας. Φωτογραφία: Γιώργος Πανουσόπουλος. Μοντάζ: Πάνος Παπακυριακόπουλος. Ήχος: Κώστας Σφήκας. Ψάλλει ο πατέρας του Παντελή Βούλγαρη. Παραγωγή: Σταύρος Τορνές, Γιώργος Σαμιώτης, ΕΚΚ. 35mm Ασπρόμαυρο 25'

Μια «οπτική κοινωνική έρευνα» πάνω στην Σαντορίνη την εποχή που η πρωτόγονη αγροτική οικονομία δίνει σταδιακά τη θέση της στην ανερχόμενη τότε βιομηχανία του τουρισμού. Οι εξαθλιωμένοι και υποσιτισμένοι κάτοικοί της αντιπαραβάλλονται στην υποβλητική ομορφιά του νησιού με μουσικό φόντο τους ψαλμούς του Όρθρου. Όπως λέει ο σκηνοθέτης: "Επρεπε να δέσουν σε μια ενόπτη τραγικά, σατιρικά, επικά, λυρικά στοιχεία, να απαλλαγούν από οποιονδήποτε νατουραλιστικό χειρισμό στην ηχητική πλαισίωση, ν' αποκτήσουν μουσική έκφραση που να πηγάζει από την παράδοση αλλά που να είναι συγχρόνως σημερινή αντιμεταφυσική κραυγή του πάσχοντος".

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΕΝΑΝΤΙΟΔΡΟΜΩΝ (1998)

Σκηνοθεσία-Σενάριο: Κώστας Σφήκας. Φωτογραφία: Γιώργος Καβάγιας. Μοντάζ: Μπονίτα Παπαστάθη. Ήχος: Αριστείδης Τσιρίκος. Μουσική: Δημήτρης Λέκκας. Καλλιτεχνική Διεύθυνση: Παναγιώτης Σασιλίδης, Άννα Σφήκα. Απαγγελία Κειμένων: Κώστας Σφήκας, Γιάγκος Ανδρεάδης, Δημήτρης Γιατζουζάκης, Δημήτρης Λέκκας, Άρης Αλεξάνδρου, Αναστασία Κρίση. Παραγωγή: ΕΚΚ. 35mm Έγχρωμο 65'

Σε αυτήν την ανάγνωση της τραγωδίας του Αισχύλου Προμηθέας Δεσμώτης, ο Δεσμώτης Επαναστάτης συνεχίζει τη μάχη για την απελευθέρωση του ανθρώπου, μόνο στα λόγια του δράματος. Αναπαράγει εντός του το Κράτος-Βία, χαλκεί τα ίδια του τα δεσμά, γεννά τον ίδιο του το νεκροθάφτη.

Cine Τώνια Μαρκετάκη, 14:00

Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας

Οι βραβευμένες ταινίες

Πιλάλα

Θεόδωρος Παπαδουλάκης

A' ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑΣ

Ο 12χρονος Αντύπας ξεσηκώνει το κρητικό χωριό στη διαδρομή του προς το καφενείο του παππού του. Το καφενείο είναι το μόνο μέρος που έχει ρεύμα, μετά από μια γενική διακοπή ηλεκτρικού. Ο Αντύπας βιώνει τρέχοντας μια περιπέτεια που μετατρέπεται σε αγώνα στίβου, καθώς έχει ως πρότυπο τον Κώστα Κεντέρη.

Παπούς και γιαγιά

Βαγγέλης Μαδεράκης

B' ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑΣ

Η ιστορία του παππού σαν ερωτικό παρამύθι: στα 15 του απάγει και παντρεύεται τη 14χρονη αγαπημένη του.

Χωρίς τίτλο

Ευθύμης Παππάς

ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

Ένας φοιτητής της Σχολής Καλών Τεχνών μένει κάθε βράδυ κρυφά μέσα σε μια έκθεση σύγχρονης τέχνης. Όταν ο νυχτοφύλακας τον συλλαμβάνει, περνούν όλη τη νύχτα μαζί περιμένοντας την αστυνομία και συζητώντας για τη σύγχρονη τέχνη.

Non-People

Έλενα Καραθανάση

ΒΡΑΒΕΙΟ «ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ» ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

Η Μάριαμ έχει μπει παράνομα στην Αγγλία. Φτάνει στο Λονδίνο και ζητά άσυλο. Είναι άλλη μία πρόσφυγας που έχει ανάγκη πράγματα που εμείς τα θεωρούμε δεδομένα, όπως η τροφή, η στέγη και η ασφάλεια: βασικές ανάγκες και δικαιώματα του ανθρώπου.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, *Cine Τώνια Μαρκετάκη*, 18:30

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Ο επίσημος Κατάλογος του 45ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης παρουσιάζει όλο το πρόγραμμα ταινιών της διοργάνωσης. Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνει:

- Κατάλογο με τις ταινίες όλων των τμημάτων, συνόψεις, ζενερίκ, βιογραφικά σκηνοθετών και φιλομορφία τους
- Μικρό κριτικό υπόμνημα για κάθε ταινία μαζί με τις συνόψεις
- Εισαγωγικά σημειώματα με την παρουσίαση του κάθε προγράμματος
- Πληροφορίες για τις Παράλληλες Εκδηλώσεις και Προγράμματα, τις Περιφερειακές Εκδηλώσεις, τις εκδόσεις
- Πλούσιο φωτογραφικό υλικό από όλες τις ταινίες, τους σκηνοθέτες

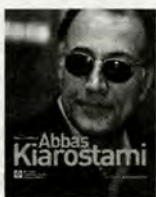
Εκδόσεις: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Σύνταξη - Συντονισμός ύλης: Μαίρη Κιτρούφα, συνεργάστηκαν: Μιχάλης Δημόπουλος, Δημήτρης Κερκινός, Δημήτρης Μπάμπας, Χριστίνα Γαλανοπούλου, Ειρήνη Στάθνη
Επιμέλεια: Αχιλλέας Κυριακίδης

ABBAS Kiarostami

Με την ευκαιρία του αφιερώματος στον σπουδαίο Ιρανό δημιουργό Abbas Kiarostami, το φεστιβάλ εκδίδει τη μονογραφία Abbas Kiarostami.

Η μονογραφία περιλαμβάνει:

- Μελέτες και προσεγγίσεις πάνω στη ζωή και το έργο του σκηνοθέτη
- Ανέκδοτες συνεντεύξεις ανέκδοτα κείμενα του δημιουργού
- Ένα μεγάλο κείμενο αυτοπαρουσίασής του, όπου σχολιάζει τις ταινίες του
- Θεωρητικά κείμενα των Jean-Michel Frodon, Godfrey Cheshire, Laurent Roth
- Ελληνικά κριτικά κείμενα των Γιάννη Μπακογιαννόπουλου, Αλέξη Δερμετζόγλου, Μαρία Γαβαλά, Θεόδωρου Σούμα, Δημήτρη Κερκινού, Δημήτρη Μπάμπα
- Διεξοδική φιλομορφία και εργογραφία με τις υποθέσεις των ταινιών του, σχόλια, ζενερίκ και κριτικές αναλύσεις

- Πλούσιο φωτογραφικό υλικό
- Αναλυτική βιογραφία με όλους τους σταθμούς του έργου του

Εκδόσεις: ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ
Επιμέλεια: Νίκος Σαββάτης
Σελίδες: 260

VICTOR ERICE

Με την ευκαιρία του αφιερώματος στον ιδιαίτερο Ισπανό δημιουργό Victor Erice, το φεστιβάλ παρουσιάζει μία έκδοση που περιλαμβάνει:

- Αναλύσεις και μελέτες πάνω στο έργο του σκηνοθέτη από αναλυτές, όπως Pere Alberó, Marias, Miguel, Banda Aparte, Alain Philippon, Ειρήνη Στάθνη
- Κείμενα και απόψεις του ίδιου του σκηνοθέτη
- Ανέκδοτες συνεντεύξεις που φωτίζουν πτυχές της προσωπικότητάς του
- Διεξοδική φιλομορφία και εργογραφία με τις υποθέσεις των ταινιών του, σχόλια, ζενερίκ και κριτικές αναλύσεις

- Πλούσιο και ανέκδοτο φωτογραφικό υλικό

Εκδόσεις: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Επιμέλεια: Ειρήνη Στάθνη, Pere Alberó
Σελίδες: 120

ΚΩΣΤΑΣ ΣΦΗΚΑΣ

Το 45ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης με την ευκαιρία του αφιερώματος με 15 ταινίες στο σημαντικό Έλληνα δημιουργό Κώστα Σφήκα πραγματοποιεί μια έκδοση, η οποία περιλαμβάνει:

- Εισαγωγικές προσεγγίσεις από τον συγγραφέα Γιάννη Σολδάτο και τον διευθυντή του ΦΚΘ Μιχάλη Δημόπουλο
- Κείμενα και θεωρητικές προσεγγίσεις πάνω στο έργο του σκηνοθέτη
- Φωτογραφικό υλικό από ταινίες και γυρίσματα
- Άρθρα από δημοσιεύματα για το έργο του σκηνοθέτη
- Αποσπάσματα και κείμενα πάνω στο έργο του δημιουργού

Εκδόσεις: ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ
Σύνταξη - Επιμέλεια: Γιάννης Σολδάτος
Σελίδες: 112

ΑΛΕΞΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Το 45ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης με την ευκαιρία του αφιερώματος με 15 ταινίες στον κορυφαίο Έλληνα δημιουργό Αλέξη Δαμιανό πραγματοποιεί μια έκδοση, η οποία περιλαμβάνει:

- Εισαγωγικά κείμενα από τον Γιάννη Σολδάτο και τον διευθυντή του Φεστιβάλ κ. Μιχάλη Δημόπουλο
- Θεωρητικές προσεγγίσεις πάνω στο έργο του σκηνοθέτη από τους Θεόδωρο Σούμα, Στάθνη Βαλούκο, Δημήτρη Χαρίτο, Εύα Στεφανή, Λάκη Παπαστάθη, Κωνσταντίνο Κυριακό, Κώστα Μπλάδρα
- Φωτογραφίες από ταινίες και γυρίσματα
- Άρθρα από δημοσιεύματα για το έργο του σκηνοθέτη από τους Γιάννη Σμαραγδή, Δήμο Αβδελιώδη, Γιώργο Πανουσόπουλο
- Αποσπάσματα και κείμενα πάνω στο έργο του δημιουργού

Εκδόσεις: ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ
Σύνταξη - Επιμέλεια: Γιάννης Σολδάτος
Σελίδες: 168

ΜΑΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Το 45ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης με την ευκαιρία της τιμητικής εκδήλωσης στον Μάνο Ζαχαρία με την προβολή της ταινίας του Ένας από το εκτελεστικό παρουσιάζει μια έκδοση, η οποία περιλαμβάνει:

- Πλήρη φιλομορφία με ζενερίκ, συνόψεις όλων των ταινιών του
- Μία συνέντευξη - συζήτηση του επιμελητή της έκδοσης Γιώργου Μπράμου και του σκηνοθέτη - ποιητή Λευτέρη Ξανθόπουλου με τον Μάνο Ζαχαρία
- Φωτογραφικό υλικό από τις ταινίες και τα γυρίσματα
- Κείμενα και προσεγγίσεις στο έργο του σκηνοθέτη από τους Κώστα Βρεττάκο, Φώτο Λαμπρινό, Ανδρέα Πάντζη, Γιάννη Μπακογιαννόπουλο
- Ένα κείμενο της συγγραφέως Αλκη Ζέη

Εκδόσεις: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Σύνταξη - Επιμέλεια: Γιώργος Μπράμος

Αλέξης Δαμιανός: ο λυρισμός της βίας

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Γεννήθηκε στα 1921 σε κάποιο χωριό της Εύβοιας. Μετά από σπουδές στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, ξεκίνησε στα 25 του χρόνια να εργάζεται ως ηθοποιός στους Ηνωμένους Καλλιτέχνες, ενώ το πρώτο του θεατρικό έργο με τίτλο Το καλοκαίρι θα θερίσουμε ανεβαίνει με τον εν λόγω διάδο. Ίδρυσε το Πειραματικό Θέατρο αρχικά, όπου ανέβασε για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα ιρλανδέζικο έργο του, και στη συνέχεια ίδρυσε το θέατρο Πορεία. Το πέρασμά του από το θεατρικό σανίδι συναντά ερμηνείες στα Οργισμένα νιάτα του Osborn, το Μπλουζ για τον κ. Τσάρλι με τους διάσους του Δ. Παπαμιχαήλ και Α. Αλεξανδράκη. Στη συνέχεια έρχεται ο Κλέφτης, η πρώτη του κινηματογραφική εμφάνιση και η συνάντησή του με τον Παντελή Βούλγαρη, ενώ συνεργάζεται ως ηθοποιός και στα Σύντομο διάλειμμα του Ντίνου Κατσουρίδη και Φόβος του Κώστα Μανουσάκη. Κάπου εδώ, στα 1966 ο Αλέξης Δαμιανός κάνει το πρώτο του βήμα στο ρόλο του σκηνοθέτη και γυρίζει το Μέχρι το Πλοίο, το οποίο μάλιστα τιμήθηκε με βραβείο Καλύτερης Ξενόγλωσσας Ταινίας στο φεστιβάλ της Hyeres το 1967 στη Γαλλία.

ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΠΛΟΙΟ

Μέχρι το πλοίο ονομάζεται ο πρώτο κινηματογραφικός σταθμός του Δαμιανού, ταινία που αρχικά είχε το τίτλο Ταξίδι για την Αυστραλία. Το θέμα του φέρνει στο επίκεντρο τα στάδια της κατάβασης ενός ορεοσίβιου ανθρώπου προς τη θάλασσα. Το πρώτο μέρος, εμπνευσμένο από ένα διήγημα του Πασαγιάννη αναπλάθει με ενάργεια τη ζωή των ανθρώπων του χωριού, με τις συγκρούσεις και τις ψυχικές απηχίες των συγκρούσεων, σχεδόν χωρίς λόγια, στηριγμένο στα βλέμματα. Το δεύτερο αντιπαράσσει την πρόκληση του νεανικού ερωτισμού με την αγωνία της αμαρτίας. Το τρίτο, με μια βίαιη ωμότητα, ξεπερνάει τα όρια του ρεαλισμού, αφήνει τα πλάσματα να τρέμουν, απογυμνωμένα ως την πιο μύχια ύπαρξή τους. Η δομή της ταινίας αρθρώνεται σε τρία επεισόδια, που το καθένα αποτελεί ένα στάδιο της ωρίμανσης αυτής της καθόδου, η οποία ισοδυναμεί με τη βαθιά συνειδητοποίηση των λόγων μιας φυγής. Σύντομοι διάλογοι, μια γλώσσα που περιορίζεται στις απόλυτα αναγκαίες λέξεις, δίκως ίχνος καλλιέργειας, λιτό, πρωτολεϊακό σκηνικό, τραχύτητα μορφική και ψυχική στους ανθρώπους, τοπίο γυμνό και απέρπιτο παραπέμπουν στο πρωτόγονο στοιχείο που είναι κυρίαρχο πλαίσιο στην αφήγηση του Δαμιανού και συνάμα μαρτυρούν τα πρώτα σπέρματα μια νέας κινηματογραφικής σχολής. Μιας σχολής που δεν φέρνει τίποτα καινούριο παρά μόνο την αμεσότητα, το πρωτόγονο πάθος των πρώων αλλά και τη σχέση του σκηνοθέτη με το τοπίο και τους ανθρώπους.

ΕΥΔΟΚΙΑ

Ανάμεσα στο Μέχρι το Πλοίο και την Ευδοκία μεσολαβεί ένα χρονικό διάστημα καθοριστικό για την ιστορία της Ελλάδας, η οποία περνά μια δύ-

Το φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης φιλοξενεί φέτος στο πρόγραμμά του μία από τις κορυφαίες φυσιογνωμίες του σύγχρονου ελληνικού κινηματογράφου, τον Αλέξη Δαμιανό. Είναι ένας δημιουργός που δεν κρήζει ιδιαίτερων συστάσεων. Με τρεις μόνο ταινίες στο σκηνοθετικό τιμόνι, οι οποίες διασχίζουν σχεδόν τριάντα χρόνια, ο Δαμιανός σφράγισε ανεξίτηλα το ελληνικό σινεμά, καθορίζοντας αποφασιστικά την ρότα του.

σκολη καμπή στην πορεία της. Αρχικός τίτλος της ταινίας ήταν Η πόρνη και ο στρατιώτης. Η Ευδοκία είναι ένα ερωτικό δράμα όπου πρωταγωνιστούν δύο συμβολικοί χαρακτήρες, ένας λοχίας και μια χαριτωμένη πόρνη, που παντρεύονται ύστερα από ένα σύντομο ερωτικό ειδύλλιο. Πολύ σύντομα οι επιδράσεις που δέχονται από ένα περιβάλλον στενάχωρο, δομημένο σαν μια γειτονιά που ζει μέσα σε ένα ψεύτικο συντηρητισμό, αρχίζει να βαθαίνει πάνω στην ξενοιαστή σχέση τους η οποία φθείρεται από την επίδραση ενός τρίτου προσώπου, εξίσου συμβολικού, του προαγωγού. Ο Δαμιανός χρησιμοποιεί μια λαϊκή γειτονιά σαν σκηνικό της ταινίας, όπου κυριαρχεί η σκρόνη και το σκληρό φως, η πέτρα και τα γυμνά τοπία με ένα αξιοσημείωτο φόντο που είναι αυτό του στρατοπέδου με τις ασκήσεις των στρατιωτών με τα ημίγυμνα σώματα.

Η ταινία αποτελεί μια μοναδική στιγμή του ελληνικού κινηματογράφου όπου μια απλή ιστορία την μετατρέπει σε αρχαία τραγωδία, με μυθολογικές φιγούρες και μοτίβα: η Γυναίκα - πόρνη, ο Ηρώας, ο Γάμος, ο Ερωτας, η Ηθική, η Βία, η Πτώση. Ηθογραφικό, σε πρώτη άποψη, φιλμ και ρομαντικό τοποθετεί στη καρδιά του έναν έρωτα γήινο που περιστοιχίζεται από ανθρώπους υπαρκτούς, αντιπροσωπευτικά μοντέλα της εποχής χωρίς πολλές δυνατότητες για καλύτερες προοπτικές ζωής. Τα έμφυχα συστατικά της αποτελούν συνώνυμα του παρορμητισμού και του πρωτόγονου ενστίκτου, που ξεφεύγει από τα όρια και μεταλλάσσεται σε βίαιη επίθεση, η οποία περιέχει μια ποιητική διάσταση και έναν λυρισμό που αποτελεί πανάκεια για την έννοια της βίας.

Ταινία πολυεδρική, συμβολική, για την οποία έχουν γίνει αμέτρητες αναλύσεις αναφορικά με την αντιστοιχία της πόρνης με την Ελλάδα του καιρού της δικτατορίας ή ακόμη με την Ελληνίδα που κακοποιείται και τυρρανιέται από το αρσενικό, αλλά και έντονα νατουραλιστικά στοιχεία, αποτελεί σύμφωνο με πολλούς, την ταινία - κλειδί - αναπαράσταση της σύγχρονης Ελλάδας, όπως και του σύγχρονου της κόσμου στην τερατώδη του αποχαλίνωση. Αναμφισβήτητα, είναι ένα φιλμ που χάραξε την κινηματογραφική ιστορία της Ελλάδας, ανάγοντας τον Δαμιανό με το μινιμαλιστικό σε ποσότητα έργο του, μέγιστη μορφή της ανθολογίας του σύγχρονου σινεμά.

ΗΝΙΟΧΟΣ

Ο Ηνίοχος η τελευταία πολυαναμενόμενη περιπέτεια του Δαμιανού με τη σκηνοθεσία, δεν ολοκληρώθηκε παρά το 1995. Είναι ένα φιλμ που πραγματεύεται την περιπέτεια της ζωής ενός νεοέλληνα από το 1941 μέχρι τη σύγχρονη εποχή. Φοιτητής πριν από τον πόλεμο, βρίσκεται κρατούμενος των Ιταλών στη φυλακή. Δραπετεύει κι ανεβαίνει στο βουνό, όπου τον βρίσκουν οι αντάρτες και τον παίρνουν μαζί τους. Μετά την εμπειρία της πρώτης μάχης, ζει την Αντίσταση διατηρώντας πάντα κάποια κριτική απόσταση από τα γεγονότα. Πρόκειται για μια επική ταινία -τοιοχροφία της Ελλάδας τα τελευταία 50 χρόνια - με το Δαμιανό να στήνει σκηνές συγκλονιστικές και ταυτόχρονα ελεγχιακές, όπου το προσωπικό δένεται με το επικό κι όπου ο σκηνοθέτης δείχνει να εμπνεύεται από τα στοιχεία της φύσης, το χώμα, το νερό, τον αέρα. Σύμφωνα με τον ίδιο είναι ένα 'αφέψημα' όλης της μαρτυρικής Ελλάδας' διαγράφοντας μια διαδρομή από την Αρχαία Ελλάδα, το Βυζάντιο ως το σήμερα, ξυπνώντας όλες τις ιστορικές μνήμες που ορίζουν τη χώρα, ομολογώντας όλα τα δεινά, και ανασυσταίνοντας την τραγωδία του ελληνισμού, αυτό που υπήρξε η Αρχή και το Τέλος της μεγάλης Τέχνης του δημιουργού.

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ (1965)

Σκηνοθεσία: Παντελής Βούλγαρης

Ένας νεαρός, μέσα στον συνωστισμό ενός λεωφορείου, κλέβει τα λεφτά από την τσάντα μιας γυναίκας. Ένας αστυνομικός, που τον βλέπει, τον ακολουθεί και, μετά από μια σύντομη καταδίωξη, καταφέρνει να τον πιάσει. Αντιμετωπίζοντας το νεαρό κλέφτη με συμπάθεια, ο αστυνομικός αποφασίζει να πιει έναν καφέ μαζί του, πριν τον πάει στο τμήμα...

ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ (1981)

Σκηνοθεσία: Λάκης Παπαστάθης

Η ιστορία ενός αστού Έλληνα ο οποίος απάγεται από μια συμμορία ληστών στα τέλη του 19ου αιώνα. Ζώντας σε αιχμαλωσία μαζί με τους ληστές, ο ήρωας της ταινίας αρχίζει να συνειδητοποιεί το χάσμα ανάμεσα στη δική του μεσοαστική καταγωγή και τον λαϊκό πολιτισμό που εξακολουθεί να διαποτίζει τον τρόπο ζωής του. Σε γράμματα προς τη γυναίκα του, της μιλά για την ανάγκη να ενταχθούν οι ληστές στον εθνικό στρατό. Τελικά, τα λύτρα πληρώνονται και ο όμηρος απελευθερώνεται... (Ορισμένες σκηνές από την Μαρία Πενταγιώτισσα, ταινία του Αχιλλέα Μαδρά, πρωτόπορου του ελληνικού κινηματογράφου, αποτελούν ένα είδος προοιμίου της ταινίας).

Cine Τώνια Μαρκετάκη, 18:00

ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΠΛΟΙΟ (1966)

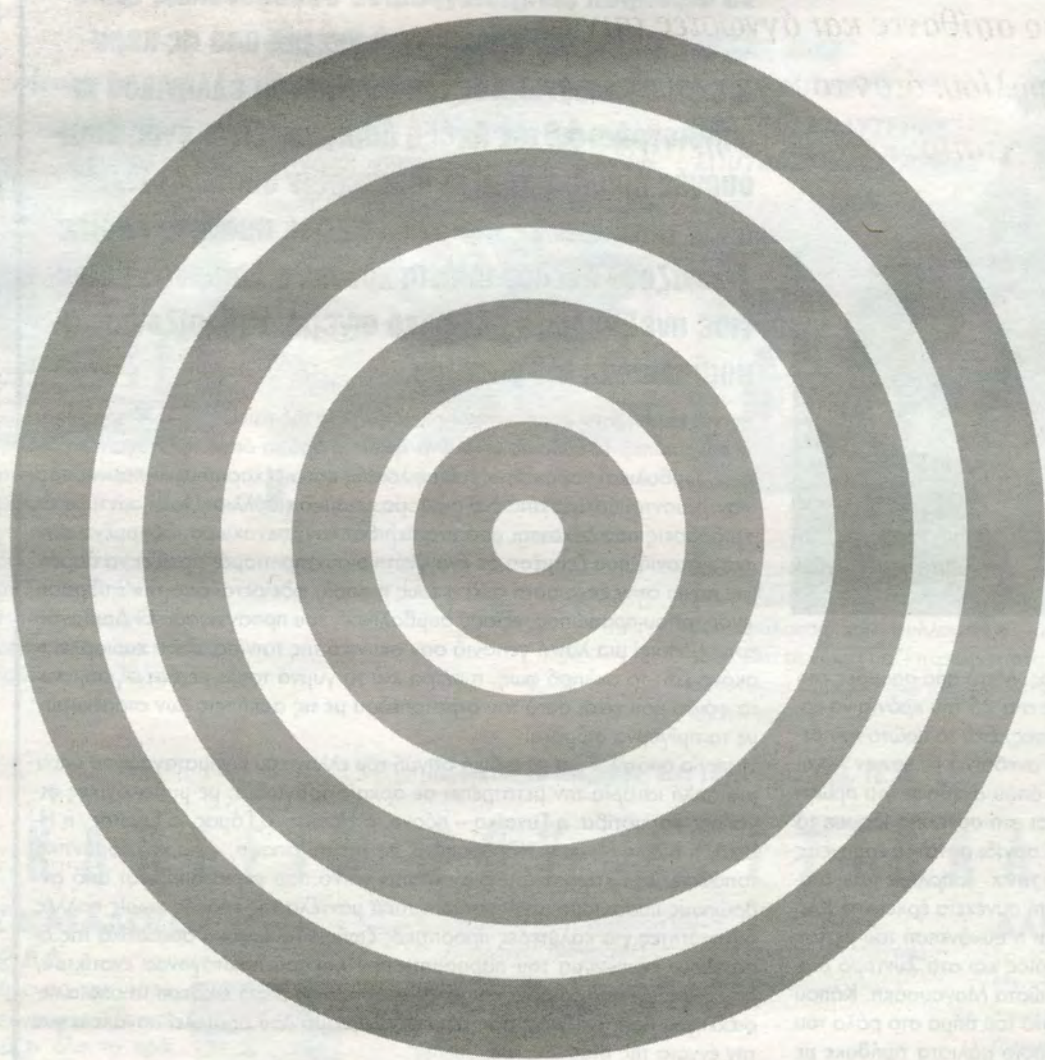

Τρεις φάσεις ζωής ενός βουνίσσιου, που κατεβαίνει στην πεδιάδα κι από κει στον Πειραιά, για να φύγει μετανάστης στην Αυστραλία. Το πρώτο μέρος αναπλάθει τη ζωή των ανθρώπων του χωριού, με τις συγκρούσεις και τις ψυχικές απηχίες των συγκρούσεων, σχεδόν χωρίς λόγια, στηριγμένο στα βλέμματα. Το δεύτερο αντιπαράσσει την πρόκληση του νεανικού ερωτισμού με την αγωνία της αμαρτίας. Το τρίτο, με μια βίαιη ωμότητα, ξεπερνάει τα όρια του ρεαλισμού, αφήνει τα πλάσματα να τρέμουν, απογυμνωμένα ως την πιο μύχια ύπαρξή τους. Στα τρία κεφάλαια αυτής της οδύσσειας, ο Δαμιανός καταγράφει το εσωτερικό δράμα των απόκληρων που δεν μπορούν να στεριώσουν πουθενά...

Cine Τώνια Μαρκετάκη, 23:00

“Ο κινηματογράφος είναι ένας ‘συμβιβασμός’, μια υποχώρηση στον πολιτισμό, στη βιομηχανική επανάσταση. Εγώ όλα τα πράγματα τα βλέπω σφαιρικά. Κι έχω οδυνηρές αντιρρήσεις για την κοινωνία μου και το κατεστημένο. Το θέμα είναι πόσο αγαπάμε αυτόν τον τόπο. Πάμε να τού βρούμε την ταυτότητά του όλοι εμείς οι καμικάζι σκηνοθέτες. Ψάχνουμε μια ταυτότητα όλοι μας, άλλος πιο πολύ άλλος λιγότερο. Ανθρωπάκια του Θεού είμαστε όλοι. Άλλος δαγκώνει με πότερη αρετή, άλλος με λιγότερη...”

είμαστε ελληνοκεντρικοί!

Το «κέντρο» στηρίζει την ελληνική ταινία

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Πανεπιστημίου 10, 106 71 Αθήνα Τηλ. 210 3678500 Fax 210 3648269

e-mail: info@gfc.gr www.gfc.gr

“Για μένα, επιτυχημένο είναι το φεστιβάλ που θα κινητοποιήσει κόσμο να δει τις πιο απίθανες και άγνωστες ταινίες της υφηλίου: όταν το κοινό τού δείχνει εμπιστοσύνη, έχει πετύχει.”

Μιχάλης Δημοπούλος

Η χωροταξία της σημερινής κινηματογραφοφιλίας έχει αλλάξει· επεκτείνεται σε άλλους χώρους, πέρα από τους παραδοσιακούς όπως οι ταινιοθήκες ή οι κινηματογράφοι τέχνης. Η εκρηκτική παγκόσμια διάδοση του DVD και οι νέες μορφές εύκολης πρόσβασης –μέσω δορυφόρων– στο library της λαμπρής ιστορίας του κινηματογράφου διαμόρφωσαν ένα καινούργιο κύμα δημιουργικής σχέσης με τον κινηματογράφο και πρωτοφανείς συνήθειες στον τρόπο κατανάλωσής του, ιδιαίτερα από τις νέες γενιές, που είναι και οι προνομιακοί θεατές του. Και τα φεστιβάλ ανήκουν σ’ αυτή τη νέα τάση: είναι πιο προσιτά, πιο δημοκρατικά, πιο εορταστικά, πιο ανοιχτά και πιο δημιουργικά.

Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, ως φεστιβάλ νέων δημιουργών, έχει ήδη διαπιστώσει αυτές τις νέες προοπτικές. Ακριβώς επειδή δεν συμμετείχε στο απαισιόδοξο κλίμα των προηγούμενων χρόνων, μπόρεσε πλέον, με τη διαμόρφωση ενός σταθερού, μαζικού, κριτικού και απαιτητικού κοινού που φάνηκε να το ακολουθεί και σε δύσκολες επιλογές, ν’ ανιχνεύσει ανανεωμένες και αναθεωρημένες, πιο απρόβλεπτες και πρωτοποριακές εκφράσεις, που φωτίζουν και αναδεικνύουν την πολυμορφία του σημερινού κινηματογράφου.

Το 1991 παραλάβαμε ένα θεσμό σε παρακμή, ένα «βαριά ασθενή», και μέχρι σήμερα το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης κατάφερε να κάνει ένα σπουδαίο άνοιγμα διαθνώς, να γίνει δεκτικό στις νέες απόπειρες που γίνονται στον παγκόσμιο κινηματογράφο, ένας χώρος διαλόγου ανάμεσα σε πολιτισμούς. Γεγονός είναι ότι καταφέραμε μέσα σε λίγα χρόνια να εδραιώσουμε διεθνώς ένα φεστιβάλ κινηματογράφου στην Ελλάδα, στην Θεσσαλονίκη. Το τονίζω αυτό. Δεν είναι Κάρες ούτε Βερολίνο, δεν έχουμε αυταπάτες αλλά είναι ένα φεστιβάλ με κύρος που δεν κάνει εκπώσεις στην ποιότητά του προκειμένου να γίνει πιο δημοφιλές και έξω η αποδοχή είναι εξαιρετική. Οι ξένοι δημιουργοί και δημοσιογράφοι εκτιμούν την δουλειά μας, έρχονται και ξανάρχονται. Και η Θεσσαλονίκη, χάρη στο Φεστιβάλ, ταξιδεύει σ’ όλο το κόσμο.

Νομίζω ότι το σημαντικό στοιχείο που έδωσε νέα ώθηση στο Φεστιβάλ και το έχει πράγματι καθιερώσει διεθνώς είναι γεγονός ότι ακολουθήσαμε όλα αυτά τα χρόνια την ίδια σταθερή γραμμή πλεύσης: άνοιγμα στους νέους, στους πρωτοεμφανιζόμενους ή έστω με μία δεύτερη ταινία, και γενικότε-

ρα ανίχνευση σε παγκόσμια κλίμακα του νέου αίματος στο χώρο του σινεμά. Την εποχή που ξεκινήσαμε αυτό το εγχείρημα, δεν υπήρχαν πολλά διεθνή φεστιβάλ που είχαν παρόμοιο προφίλ, μετά από χρόνια πολλά όμως το μιμήθηκαν.

Επιλέγω τις ταινίες μέσα από ένα corpus 400 ταινιών που βλέπω είτε στα φεστιβάλ είτε σε κασέτες. Τις επιλέγω με βάση την ευαισθησία μου, την γνώση μου και την πείρα μου...και ανάλογα φυσικά με την αξία τους, έτσι όπως την αντιλαμβάνομαι. Έχω την αίσθηση ότι το φετινό πρόγραμμα του Διαγωνιστικού είναι περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά στραμμένο σε πρόσωπα και στο πώς βρίσκονται αντιμέτωπα σε ιδιόμορφες καταστάσεις που οριοθετούν και τις δυνατότητες τους, χωρίς βέβαια να σημαίνει ότι ο κοινωνικός περίγυρος δεν παίζει ουσιαστικό ρόλο.

Φέτος, ο θεματικός άξονας των επιλογών του διαγωνιστικού τμήματος είναι το ανθρώπινο τοπίο: ταινίες ανθρωποκεντρικές, αλλά και αποκεντρωμένες σε σχέση με τα επιβεβλημένα standards, πορτρέτα ανθρώπων που αναδεικνύουν τον πολυκερματισμό και τη διάλυση των σύγχρονων κοινωνιών, πορτρέτα ανθρώπων που αναμετρώνται με τον πόλεμο, την οικονομική κρίση ή τον θρησκευτικό φανατισμό, που επιβιώνουν, αφομοιώνονται ή καταβαρυνώνται. Φέτος έχουμε μια αφρικανική ταινία του πρωτοπόρου Σενεγαλέζου σκηνοθέτη Ousmane Sembene (*Moolaaade*) και είναι ένα μικρό αριστούργημα. Λίγες, πολύ λίγες είναι ωστόσο οι αφρικανικές ταινίες που παράγονται κάθε έτος. Ο κινηματογράφος σ’ αυτές τις χώρες γνωρίζει μεγάλη κρίση με εξαίρεση ίσως την Νότια Αφρική όπου φαίνεται ότι συγκροτείται μια μικρή έστω παραγωγή χωρίς όμως και τεράστιο ενδιαφέρον και τις χώρες του Μάγκρεμπ που κατά καιρούς έχουν να επιδείξουν αξιόλογα δείγματα γραφής που έφτασαν και μέχρι την Θεσσαλονίκη στο παρελθόν.

Ο ρόλος των φεστιβάλ σήμερα είναι η εναλλακτική διανομή, ζήτημα πολύ σημαντικό. Μέσω του δικτύου των φεστιβάλ σε όλο τον κόσμο, πολλές αξιόλογες ταινίες που δεν βρίσκουν διανομείς - επειδή δεν θεωρούνται εμπορικές- έχουν τα φεστιβάλ για βήμα προς το κοινό. Λειτουργούν ως παράλληλο κύκλωμα του κινηματογραφικού προϊόντος. Υπάρχει, τα τελευταία χρόνια, ένας πληθωρισμός παραγωγής ταινιών, αρκετές από τις οποίες δε βρίσκουν διανομή γιατί δεν εντάσσονται στο μάρκετινγκ της μαζι-

κής κουλτούρας. Τα Φεστιβάλ, λοιπόν, παίζουν πα αυτόν το ρόλο: ενός παράλληλου κυκλώματος διανομής πολλών ταινιών που αξίζουν τον κόπο.

Είμαι σε αυτή τη θέση όχι γιατί με ενδιαφέρει να είμαι διευθυντής ή να διοικώ, αλλά από μεράκι για το σινεμά. Ομολογώ ότι το σκέλος της διοίκησης το βαριέμαι πάρα πολύ. Ό,τι με κινητοποιεί είναι η αγάπη μου για το σινεμά. Ο ρόλος που έχω αναλάβει είναι κά’τι ανάμεσα σε διαμεσολαβητή και παίκτη πόκερ. Το Φεστιβάλ είναι χώρος ανάπτυξης νέων ταλέντων και όχι η επιβράβευση μιας βιτρίνας. Η πρόθεσή μας είναι να δώσουμε το προβάδισμα στους νέους δημιουργούς,

στο ανεξάρτητο σινεμά, στο όραμα ενός κινηματογράφου ανεξάρτητου και όχι τετριμμένου, εμπορικού, γκλαμουράτου...

Για μένα, επιτυχημένο είναι το φεστιβάλ που θα κινητοποιήσει κόσμο να δει τις πιο απίθανες και άγνωστες ταινίες της υφηλίου: όταν το κοινό τού δείχνει εμπιστοσύνη, έχει πετύχει. Αν ένα Φεστιβάλ δεν έχει καλλιτεχνική άποψη ως προς το σινεμά, δεν έχει νόημα ύπαρξης. Ένα Φεστιβάλ χρειάζεται για να ανακαλύπτει και να προτείνει ταινίες, ονόματα και καλλιτέχνες.

Επιλογή δηλώσεων από κείμενα και συνεντεύξεις για το φετινό Φεστιβάλ.
Επιμέλεια: Σωτήρης Ζήκος

Ευχαριστούμε τον Όμιλο Υγείας EUROMEDICA για την ευγενική προσφορά του, να καλύψει τις ανάγκες υγείας, που μπορεί να προκύψουν στους προσκεκλημένους του Φεστιβάλ κατά τις ημέρες της διεξαγωγής του.

ΚΛΙΝΙΚΗ EUROMEDICA - ΚΥΑΝΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Βιζύνος 1, Τηλ. 2310 966.100

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ: EUROMEDICA ΔΑΝΙΗΛΙΔΗ

Τσιμισκή 19,
Τηλ.: 2310 257.231-5

EUROMEDICA ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ

Ακταίου 3 (Ν. Ελβετία)
Τηλ.: 2310 320.516

EUROMEDICA ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ

Τσιμισκή 43,
Τηλ.: 2310 240.864

EUROMEDICA
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΜΠΟΥΤΑΡΗ ΑΠΟ ΤΟ 1879

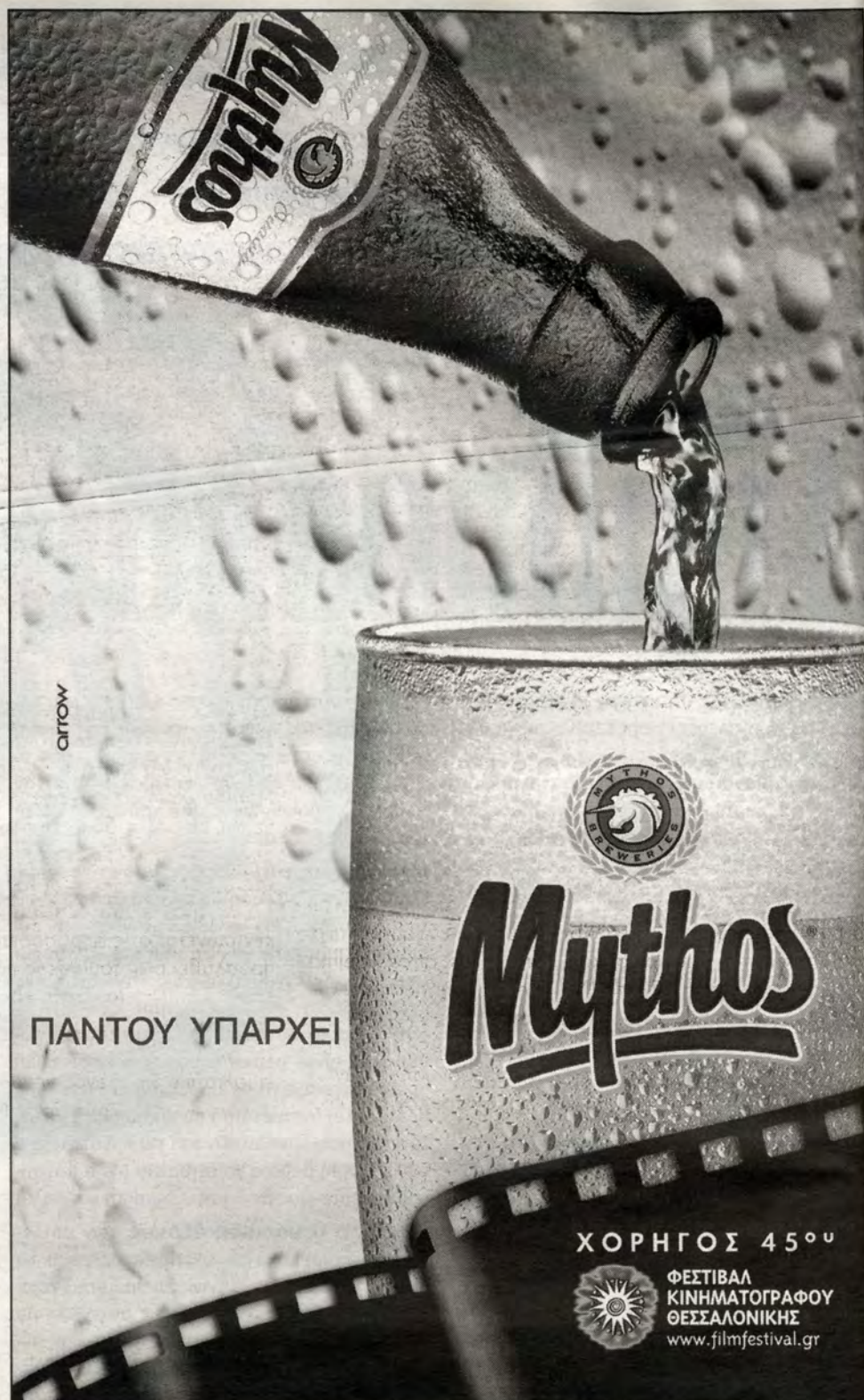
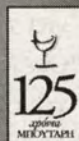
Εδώ και 125 χρόνια
η ποιότητα
μάς έγινε τρόπος ζωής.

Πριν 125 χρόνια, θέσαμε τις βάσεις μιας εξελιγμένης οινοποιτικής φιλοσοφίας με κύριο άξονα την προσήλωση στην ποιότητα. Από τότε, δημιουργούμε αμπελώνες σε ολόκληρη την Ελλάδα και επισκέψιμα οινοποιεία που ενσωματώνονται στη ζωή της κάθε περιοχής αναδεικνύοντας τη μοναδικότητά της. Προάγουμε τις ελληνικές ποικιλίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Αναδεικνύουμε τις ξένες ποικιλίες στον τόπο μας. Στηρίζουμε κάθε δραστηριότητα που προωθεί τον πολιτισμό σε κάθε του έκφραση. Κατακτάμε σημαντικές βραβεύσεις σε διεθνείς διαγωνισμούς, με αποκορύφωμα τις 8 βραβεύσεις από το έγκυρο περιοδικό "Wine and Spirits", ως "Διεθνές Οινοποιείο της χρονιάς". Εδώ και 125 χρόνια παραμένουμε πιστοί στην ποιότητα. Γι' αυτό και η ποιότητα μάς έγινε τρόπος ζωής.

www.boutari.gr

BOUTARI

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΠΑΝΤΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ 45°

ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
www.filmfestival.gr

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Το σινεμά της Αργεντινής επιστρέφει...

Την τελευταία πενταετία ο κινηματογράφος της Αργεντινής είναι ίσως η πιο σημαντική και ζωντανή «δυτική» κινηματογραφία: μια γενιά νέων σκηνοθετών έχουν κατακτήσει την διεθνή προσοχή καταρχάς σε κινηματογραφικά φεστιβάλ και αργότερα στις αίθουσες.

Το τραυματικό παρελθόν της δικτατορίας που πάντα ρίχνει βαριά τη σκιά της στο σήμερα, οι άθλιες οικονομικές συνθήκες που οδήγησαν τη χώρα στα πρόθυμα της οικονομικής καταστροφής και βύθισαν όλη τη μεσαία τάξη της στην ανέχεια, η παρουσία μιας νέας γενιάς σκηνοθετών που ακολούθησαν νέους δρόμους αρνούμενοι την παράδοση του μαγικού ρεαλισμού και του μελοδράματος και τέλος η γόνιμη παρέμβαση θεσμών όπως η κινηματογραφική σχολή Universidad del Cine, το περιοδικό El Amante/Cine και το Φεστιβάλ Ανεξάρτητου Κινηματογράφου του Buenos Aires: συνιστούν το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε αυτή η κινηματογραφία. Όμως για να υπάρξει, μέσα στα ασφυκτικά οικονομικά πλαίσια του παρόντος, αυτό το σινεμά απαραίτητη είναι μια εξωτερική στήριξη: η ενεργός συμμετοχή παραγωγών της Ευρώπης αλλά και μηχανισμών οικονομικής στήριξης όπως το Hubert Bals Fund του Φεστιβάλ του Ρότερνταμ, που επέτρεψαν την ύπαρξη αυτών των ταινιών. Αν κάτι είναι αξιο σημείωσης είναι ότι το έδαφος τα τελευταία χρόνια εξακολουθεί να ναι γόνιμο και εύφορο: η περσινή ταινία του διαγωνιστικού *Ana y los otros* (Celina Murga) και η φετινή *Una de Dos* (Alejo Herman Taube) αλλά κυρίως οι φετινές του αφιερώματος το αποδεικνύουν. Έτσι αυτό που χαρακτηρίζει το μικρό αφιέρωμα στο σινεμά της Αργεντινής είναι σίγουρα η λέξη επιβεβαίωση. Όταν το 2001 το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης είχε

διοργανώσει το μεγάλο αφιέρωμα στη κινηματογραφία της Αργεντινής με 16 ταινίες, οι προσδοκίες που συνόδευαν αυτούς τους νέους κινηματογραφιστές ήταν υπό την αίρεση του χρόνου. Σήμερα 3 χρόνια αργότερα, όλες αυτές οι ελπίδες που γέννησαν μοιάζουν να επιβεβαιώνονται από τον χρόνο.

Στις πέντε ταινίες του αφιερώματος θα βρούμε τους σκηνοθέτες που αποτελούν την εμπροσθοφυλακή αυτής της γεμάτης ζωτικότητας λατινοαμερικάνικης κινηματογραφίας. Τα πρόσωπα λοιπόν που θα βρούμε είναι: Ο Pablo Trapero (ο σκηνοθέτης του *Mundo Grúa* και του *El Bonaerense*) με την τρίτη του με τίτλο *Περιπλανώμενη οικογένεια / Familia Rodante*, μια οικογενειακή ταινία δρόμου που αφηγείται τις απροσδόκτες περιπλοκές και εντάσεις που ανασύρονται στην επιφάνεια κατά την διάρκεια ενός μακρινού ταξιδιού. Η Lucrecia Martel με το *Άγιο Κορίτσι / La Nina Santa*, (μόλις στην δεύτερη ταινία μετά το *La Cienaga*) επικεντρώνεται στις απροσδόκτες διαστάσεις που μπορεί να προσλάβει ο σεξουαλικός πόθος όταν συγκρούεται -ή μάλλον συνδιαλέγεται- με την θρησκευτική πίστη. Η Ana Poliak με το *Κορύνες / Parapalos* (δεύτερη μεγάλου μήκους ταινία της μετά το *La Fe del volkan*), μια σπουδή χαρακτήρα σε μιναλιστικό ύφος ενός νεαρού που ζει και απολαμβάνει την μονοτονία της εργασίας. Νέο πρόσωπο είναι η Maria

Victoria Menis που παρουσιάζει την πρώτη της ταινία με τίτλο *Μικρός ουρανός / El Cielito*, ένα πορτρέτο ενός νεαρού που χωρίς να το καταλάβει έρχεται ξαφνικά αντιμέτωπος με τα συναισθηματικά ελλείμματα της παιδικής του ηλικίας. Και τέλος υπάρχει και το *Οι νεκροί / Los Muertos*, η εξαιρετική δεύτερη ταινία του Lisandro Alonso (σκηνοθέτης του *La Libertad*), σε μια πρώτη προσέγγιση μια απλοϊκή ταινία, η οποία όμως στην συνέχεια αποδεικνύεται μια πολυσύνθετη και πολυεπίπεδη διαπραγμάτευση του θέματος της ενοχής, στην οποία οι ερινύες δεν είναι παρά οι αμυδροί ήχοι που ακούγονται.

Δημήτρης Μπάμπας

Η ταινία της ημέρας

Άγιο κορίτσι / La nina santa

της **Lucrecia Martel** (Αργεντινή/Ισπανία/Ιταλία, 2004)

Είναι χειμώνας στη La Cienaga, κάπου στα βορειοδυτικά της Αργεντινής. Ταράχες και δύελλες συνταράσσουν τις ψυχές δύο νεαρών κοριτσιών. Η Amalia ζει μαζί με την χωρισμένη μητέρα της Helena και τον θείο της, που διευθύνουν ένα ξενοδοχείο. Το ξύπνημα των αισθήσεων της, οι ταράχες που κυριεύουν το σώμα της αντιμετωπίζονται από την ίδια με τη συνεχή της παρουσία σε κάθε είδους θρησκευτικές τελετουργίες και με τη συμμετοχή της στην χορωδία. Η φίλη και συνομήλική της Josefina κατάγεται από μια συντηρητική οικογένεια της επαρχίας. Μαζί οι δύο κοπέλες μέσα από συζητήσεις προσπαθούν να κατανοήσουν τον κόσμο της ενήλικης σεξουαλικότητας.

Μ' αφορμή τις αμφιβολίες και τις ταράχες που βιώνει μια 16χρονη σχετικά με τον έρωτα, η ταινία εστιάζει στα καταπιεσμένα συναισθήματα και επιθυμίες που αιτούν ξαφνικά πλήρωση -επιβεβαιώνοντας με το πιο σαφή τρόπο το ταλέντο της δημιουργού της Lucrecia Martel.

Στο ενδιάμεσο των δοκιμών της χορωδίας και συζητήσεων για την Αγία Γραφή συζητούν για τη σεξουαλική επιθυμία. Στο ξενοδοχείο της οικογένειας της Amalia φιλοξενούνται οι συμμετέχοντες σ' ένα συνέδριο ωτορινολαρυγγολογίας. Ένας από τους ενοίκους ο Dr Jano συγκεντρώνει τα βλέμματα της Amalia: σ' αυτόν αναγνωρίζει μια αποστολή που πρέπει να εκπληρώσει: να σώσει έναν άνδρα από τις αμαρτίες. Ο Dr Jano ή η Amalia θα ναι το θύμα και ο δύτης μιας δείκνης συνωμοσίας; Το σύμπαν της ταινίας είναι η σεξουαλικότητα και οι αναστολές, ο πόθος υπό την δυναστεία του οποίου κινούνται τα πρόσωπα και ο ηθικός κανόνας, η επιθυμία και η αθωότητα, τα λεπτά σύνορα που τις χωρίζουν και τα οποία πρόκειται να παραβιαστούν. Η αφήγηση συντίθεται από μικρά στιγμιότυπα: καταγράφει τις κινήσεις, τα βλέμματα, τις συναντήσεις, το άγγιγμα των σωμάτων. Μισάνοιχτες πόρτες, παράξενες γωνίες λήψεις, ιδιόμορφα κοντινά πλάνα, ψίθυροι και χαμηλότονες συζητήσεις: αυτή είναι η πρώτη ύλη των εικόνων και των ήχων. Ενεργή συμμετοχή στην παραγωγή έπαιξε η εταιρεία παραγωγής *El Deseo* του Pedro Almodovar και ο αδελφός του Agustin. Η ταινία έκανε την πρεμιέρα της στο Φεστιβάλ Καννών (2004).

Δ.Μ.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Cine Σταύρος Τορνές, 20:30

10 (Χρόνια) Ματιές στα Βαλκάνια

Μια δεκαετία έχει περάσει αφότου το τμήμα Ματιές στα Βαλκάνια εντάχθηκε στο πρόγραμμα του Φεστιβάλ. Προσανατολισμένο να παρουσιάζει την κινηματογραφική πραγματικότητα των Βαλκανίων, το τμήμα αυτό φιλοξένησε ταινίες που αποτελούν τόσο μαρτυρίες της εποχής τους όσο και καταγραφές, με το μοναδικό τρόπο του σινεμά, της ανθρώπινης κατάστασης. Ο αιματηρός πόλεμος στην πρώην Γιουγκοσλαβία, οι χίμαιρες του εθνικισμού, τα (δειλά) βήματα χωρών όπως η Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία υπό ένα νέο πολιτικό καθεστώς, η «άγρια» οικονομία της αγοράς και η κοινωνική αστάθεια, οι κρυφές και σκληρές όψεις κοινωνιών όπως η τουρκική: το πλαίσιο στο οποίο κινήθηκαν οι Βαλκανικές ταινίες που φιλοξενήθηκαν τόσο στο τμήμα Ματιές στα Βαλκάνια όσο και στα άλλα (όπως το διεθνές διαγωνιστικό) ορίστηκε από την συντριπτική, ανυπέρβλητη και πολλές φορές τραγική πραγματικότητα. Ο τόνος σ' αυτές τις ταινίες δεν υπήρξε πάντα δραματικός, πολλές φορές ένα ειρωνικό, σαρκαστικό βλέμμα και μια χιουμοριστική οπτική επιχειρούσε να απαλύνει τις γκρίζες όψεις της πραγματικότητας.

Αυτά τα δέκα χρόνια συνέβη μια συνταρακτική αλλαγή στον χώρο του κινηματογράφου των γειτονικών χωρών. Η κατάρρευση των μηχανισμών υποστήριξης του κινηματογράφου οδήγησε στην συρρίκνωση της παραγωγής στην αποχώρηση των παλιών δημιουργών και στην εμφάνιση μιας νέας γενιάς σκηνοθετών οι οποίοι ήδη βρίσκονται στην τρίτη τους ταινία. Η ολοένα και μεγαλύτερη διεθνής αποδοχή των ταινιών τους, αποτελεί μια επιβεβαίωση των ελπίδων που συνόδευσαν την παρουσία τους. Οι ταινίες που συγκροτούν φέτος το τμήμα Ματιές στα Βαλκάνια

—βραβευμένες οι περισσότερες σε διεθνή φεστιβάλ— επιβεβαιώνουν όλα τα προηγούμενα. Η σχέση με το παρελθόν και με τα προβλήματα που αυτό γέννησε παραμένει μια κυρίαρχη θεματική: Οι αναταράξεις, οι πολεμικές συγκρούσεις, η δυναστική επιβολή της εξουσίας έχουν προκαλέσει ανεπούλωτες πληγές που απαιτούν ίαση. Η ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας και το ζήτημα της εθνικής ταυτότητας είναι η αφετηρία για την ταινία *Περιμένοντας τα σύννεφα* / *Waiting for the clouds* της Yesim Ustaoglu. Ενώ η σκληρή καταπίεση του καθεστώτος Χότζα αντανάκλα τόσο στην χαοτική πραγματικότητα του σήμερα όσο και στον έρωτα που ζουν δύο νέοι στο αλβανικό *Νύχτα χωρίς φεγγάρι* / *The Moonless Night*. Στην ταινία *Μάρτυρες* / *Witnesses* ο πρόσφατος πόλεμος επανεξετάζεται τουλάχιστον ως προς τις συνέπειες στο κοινωνικό σώμα: τα κρυφά εγκλήματα του και την έκπτωση των ηθικών αντιστάσεων. Στην ρουμάνικη *Ο Φαραώ* / *The Pharaoh* δεν υπάρχει το παρελθόν παρά μόνο οι εμφανείς συνέπειες του στο ομώνυμο του τίτλου χα-

ρακτήρα που περιφέρεται ζητιανεύοντας στους δρόμους. Το σήμερα τροφοδοτεί μια άλλη ομάδα ταινιών. Όπως την πρώτη ανεξάρτητη βουλγαρική παραγωγή *Η Μίλα από τον Άρη* / *Mila from Mars*, το πορτρέτο μιας νεαρής γυναίκας που αναζητά καταφύγιο από την βαρβαρότητα της πόλης σε ένα εγκαταλελειμμένο χωριό. Γυναικείο είναι και το κεντρικό πρόσωπο στη σλοβένικη *Κάτω απ' το παράθυρο της* / *Beneath her window*, μια ταινία για τις αγωνίες του έρωτα και τον τρόπο της μοναξιάς. Ο τόνος είναι κωμικός και ο ρυθμός έντονος στην ταινία *Όταν μεγαλώσω θα γίνω καγκουρό* / *When I grow up I'll be Kangaroo*, μια τοιοχογραφία μιας μικρής γειτονιάς στο Βελιγράδι σε κατάσταση παροξυσμού. Το βοσνιακό *Καλοκαίρι στη χρυσή κοιλάδα* / *Summer in Golden Valley* επικεντρώνεται στο χάος της σημερινής εποχής και στις προσπάθειες ενός νέου να βρει το βηματισμό του στην ζωή. Και κατά έναν ανάλογο αλλά όχι όμοιο τρόπο στο *Η εποχή των ψευδαισθήσεων* / *Mirage* από την FYROM ο νεαρός ήρωας υψιάζεται τις συνέπειες της κοινωνικής και ηθικής διάλυσης. Τέλος στο τμήμα Ματιές στα Βαλκάνια θα βρούμε ένα εξαιρετικό δείγμα του σινεμά του δημιουργού από την Τουρκία, χώρα που μας έχει προσφέρει τις καλύτερες ταινίες αυτών των δέκα χρόνων. *Η αίθουσα αναμονής* / *The Waiting Room* του Zeki Demirkubuz είναι μια εκ των έσω μαρτυρία για τις αγωνίες της δημιουργίας, μια περιήγηση στο εργαστήρι του σκηνοθέτη. Ελλειπτική στην αφήγηση και μπρεσονική στην υφή της, γυμνή από συναισθηματικές υπερβολές, αποσπρεφόμενη τις ανούσιες δραματικές κορυφώσεις, η ταινία βυθίζει το θεατή της στο χαοτικό σύμπαν ενός δημιουργού λίγο πριν τη δημιουργία. Η συναισθηματική αστάθεια, η αμφιθυμία, ο εγωκεντρισμός δεν είναι ορίζουν μόνο το πλαίσιο της ταινίας —αποτελούν ταυτόχρονα και την πρώτη ύλη της δημιουργίας.

Δημήτρης Μπάμπας

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Μάρτυρες / Svjedoci

του Vinko Bresan (Κροατία, 2004)

Ο πόλεμος στην Γιουγκοσλαβία μαινεται και στο Κάρλονας, μια μικρή κροατική πόλη κοντά στο μέτωπο, δολοφονείται ένας Σέρβος. Είναι τοκογλύφος, λαθρέμπορος και ύποπτος για κατασκοπεία και έτσι ο θάνατος του μοιάζει ως άλλη μια αδιαφορη υποσημείωση ενός μεγάλου πολέμου. Η δολοφονία του διαπράχτηκε από 3 στρατιώτες που βρίσκονται με άδεια στην πόλη. Ένας ντετέκτιβ της αστυνομίας αρνείται να αδιαφορήσει και ερευνά τα της δολοφονίας, ενώ μια ανήσυχη ρεπόρτερ της τοπικής εφημερίδας προσπαθεί να ανακαλύψει τι κρύβεται πίσω από τις απόπειρες συγκάλυψης. Όμως στα παρεπόμενα της δολοφονίας συγκαταλέγεται και απόφαση των τριών στρατιωτών να δολοφονήσουν το μοναδικό επιζώντα μάρτυρα: τη μικρή κόρη του θύματος. Αν ο πρώτος φόνος —ως πράξη εκδίκησης— ήταν μια παράπλευρη συνέπεια του πολέμου, ο δεύτερος θα είναι μια εν ψυχρώ δολοφονία. Τοποθετώντας την ιστορία στο μέσο των πολεμικών συγκρούσεων, ο σκηνοθέτης εκ πρώτης όψεως αδιαφορεί για το διάχυτο κλίμα μίσους και τυφλής οργής. Αντίθετα η ταινία έχει τους ρυθμούς και την τυπολογία μιας αστυνομικής ιστορίας, ενός δρίλερ όπου οι δολοφόνοι είναι γνωστοί και όλη η αφήγηση κατατείνει στη σωτηρία του αθώου θύματος (του μικρού κοριτσιού). Η δραματική πλοκή συντίθεται από την τριπλή αφήγηση της ίδιας ιστορίας, η καθεμία από διαφορετική οπτική: οι τρεις δολοφόνοι, ο ντετέκτιβ και η ρεπόρτερ. Σε κάθε αφήγηση νέα στοιχεία αποκάλυπτονται στον θεατή, νέα κομμάτια προστίθενται για τον σχηματισμό του παζλ. Παράλληλα καθώς κυλά ο αφηγηματικός χρόνος, σιγά-σιγά μετατοπίζεται και το ενδιαφέρον του σκηνοθέτη από τους χαρακτήρες στο σκηνικό, τον πόλεμο: στο πώς δηλαδή επιδρά πάνω στα πρόσωπα και στην ηθική τους. Η αρχική σκηνή της ταινίας (αναμφίβολα ένας φόρος τιμής στον Orson Welles και στην ταινία *Touch of Evil*) είναι μια απόδειξη της βιρτουοζιτέ του Vinko Bresan, σκηνοθέτη γνωστού στο κοινό του Φεστιβάλ από τις κωμωδίες *The Ghost of Marshal Tito* και *How The War Started On My Little Island*. Η ταινία βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ Βερολίνου (2004) με το Οικουμενικό Βραβείο και το Βραβείο Ειρήνης, όπως επίσης και στο Φεστιβάλ του Karlovy Vary (2004).

Μια από τις μικρές ιστορίες του αιματηρού πολέμου του 1992, που θα μετατραπεί σε μια μεγάλη τραγωδία, με σκηνικό το εσωτερικό μιας οικογένειας.

Δ.Μ.

Παρασκευή 21 Νοεμβρίου, Cine Σταύρος Τρνέβ, 18:00

Όταν μεγαλώσω θα γίνω καγκουρό Kad porastem bicu kengur

του Radivoje Andric (Σερβία & Μαυροβούνιο, 2004)

Το "Καγκουρό" είναι ένας Σέρβος Τερματοφύλακας που μόλις έχει μετακομίσει στην Μεγάλη Βρετανία. Στην παλιά του γειτονιά, μια συνοικία του Βελιγραδίου, όλοι είναι περήφανοι γι' αυτόν. Για τον πρώτο σημαντικό αγώνα της ομάδας του απέναντι στην θρυλική Manchester United έχει σημάνει γενικός συναγερμός. Τόπος συγκέντρωσης των φίλων και των γνωστών του "Καγκουρό" είναι το τοπικό γραφείο στοιχημάτων που διαθέτει δορυφορική τηλεόραση. Όλοι (ή σχεδόν όλοι) στοιχηματίζουν υπέρ την νίκης της ομάδας του. Όμως τον γενικό ενθουσιασμό δεν τον συμμερίζονται οι πάντες: ένας νεαρός μέλλων σκηνοθέτης ετοιμάζεται να βγει το ραντεβού της ζωής του μ' ένα διάσημο μοντέλο, ένας γιάπης μεσίτης ακινήτων περιπλανιέται στην πόλη, δύο φίλοι στην ταράτσα μιας πολυκατοικίας καπνίζουν χόρτο και βλέπουν ιπτάμενους δίσκους, ενώ στον τοπικό κινηματογράφο που παίζει ταινίες ανεξάρτητου αμερικάνικου κινηματογράφου αποφασίζει να πάει μετά από 20 χρόνια ένα ζευγάρι μεσήλικων. Σ' αυτή την τρελή κωμωδία καταστάσεων (από τα καλύτερα δείγματα του είδους) το κέντρο είναι ο αγώνας όμως οι αληθινοί πρωταγωνιστές είναι οι θεατές του. Ο σκηνοθέτης, κοιτάζοντας όλα αυτά τα πρόσωπα με συμπάθεια, τα οδηγεί σιγά-σιγά προς τον παροξυσμό. Τότε συνειδητοποιούν για πρώτη φορά ίσως, την κατάσταση αδυναμίας στην οποία βρίσκονται, την βαθύτερη δυσφορία για την ζωή που κάνουν. Είναι η έκρηξη τους που τροφοδοτεί το κωμικό παράλληλα με τις επιμέρους συγκρούσεις. Η ατμόσφαιρα αδελφικής φιλίας που χαρακτηρίζει τις σχέσεις όλων αυτών των νεαρών ανδρών, οι δεσμοί που τους συνδέουν, η αίσθηση οικειότητας που επικρατεί στις μεταξύ τους σχέσεις: όλα αυτά είναι στοιχεία πάνω στα οποία χτίζεται το κλίμα της ταινίας. Οι δαιμονιώδεις ρυθμοί της ταινίας επιβάλλουν ένα ευφρόσυνο κλίμα στον θεατή επιτρέποντας του να δει αυτούς τους «αποτυχημένους» της ζωής με απέραντη συμπάθεια και αγάπη. Το τέλος της ταινίας, μ' όλους του ήρωες συγκεντρωμένους σε μια ταράτσα να ουρλιάζουν προς το βραδινό ουρανό τα ονόματα των ανεκπλήρωτων ερώτων, ανήκει αναμφίβολα στις πιο πρωτότυπες, συγκινητικές και ευαίσθητες στιγμές αυτού του φεστιβάλ.

Μια κωμωδία που στο κέντρο βρίσκεται ένας αγώνας του αγγλικού πρωταθλήματος και οι θεατές του στο Βελιγράδι.

Δ.Μ.

Παρασκευή 19 Νοεμβρίου, Cine Σταύρος Τρνέβ, 23:00

Παρόν και μέλλον του Βαλκανικού Κινηματογράφου και οι δυνατότητες συμπαραγωγών

Με την ευκαιρία της επετείου των δέκα χρόνων του τμήματος «Ματιές στα Βαλκάνια», το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ανεξάρτητων Παραγωγών Οπτικοακουστικών Έργων (ΣΑΠΟΕ), διοργανώνουν ένα πάνελ με θέμα το παρόν και το μέλλον των κινηματογραφιών της Βαλκανικής, καθώς και τις δυνατότητες συμπαραγωγής μεταξύ των Βαλκανικών χωρών αλλά και με άλλες ευρωπαϊκές και μη χώρες.

Καθώς το βασικό ζήτημα στον Βαλκανικό Κινηματογράφο αφορά τις ίδιες τις συνθήκες ύπαρξης του, οι οποίες δεν καθορίζουν μόνο την τωρινή του κατάσταση αλλά και την μελλοντική του βιωσιμότητα, θα διερευνηθούν καταρχάς οι εν λόγω συνθήκες: η παραγωγή, οι συμπαραγωγές, η χρηματοδότηση, η προώθηση και η διανομή στις αίθουσες ή η μετάδοση των ταινιών από την τηλεόραση.

Το οικονομικό, που συνιστά το μεγαλύτερο πρόβλημα στην παραγωγή μιας ταινίας στα Βαλκάνια, μια δυσκολία που πολλές φορές παραμένει και μετά την ολοκλήρωση αυτής, θα τεθεί σε συνάρτηση με τα διάφορα Ταμεία που έχουν δημιουργηθεί με στόχο την διευκόλυνση της παραγωγής (Balkan Script Fund, South Eastern European Cinema Network, Cine Link – με την υποστήριξη του Hubert Bals Fund, Script House, Balkankult). Πέρα όμως από το οικονομικό, υπάρχουν μια σειρά από άλλα θέματα που σχετίζονται άμεσα με το μέλλον του κινηματογράφου στα Βαλκάνια, όπως:

- 1) Το πώς μπορούμε να εκμεταλευτούμε τις θετικές εμπειρίες που έχουν κάποιες χώρες της περιοχής αλλά και άλλες χώρες, οι οποίες έχουν μια πλούσια παράδοση ως προς την χρηματοδότηση και την υποστήριξη των ταινιών τους.
- 2) Τον εντοπισμό των προβλημάτων και του μεγέθους τους. Ποια είναι τα πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σκηνοθέτες και οι παραγωγοί στη χώρα τους, πώς αυτά αντανakλώνται σε περιφερειακό επίπεδο (τεχνικά, νομικά, αισθητικά, αδιέξοδα παραγωγής, κλπ), καθιστώντας έτσι την συνεργασία μεταξύ των χωρών της Βαλκανικής αλλά και της ευρύτερης περιοχής δύσκολη (π.χ. Μεσόγειος, Μέση Ανατολή). Έτσι, με την αναγνώριση των προβλημάτων αυτών μπορούμε στη συνέχεια να προχωρήσουμε στην επίλυσή τους, σε συνεργασία πάντα με τις γειτονικές χώρες.
- 3) Το πρόβλημα της διανομής και η ανεύρεση ενός αποτελεσματικού τρόπου προώθησης των ταινιών στην περιοχή των Βαλκανίων.
- 4) Πώς μπορεί κάποιος να προωθήσει μια ταινία από την τοπική στην περιφερειακή και βέβαια, στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά.

Μεταξύ των συμμετεχόντων θα είναι οι Διονύσης Σαμιώτης, Behrooz Hashemian (Γαλλία/ Ιράν), Mirosljub Vuckovic (Σερβία & Μαυροβούνιο), Stefan Kitanov (Βουλγαρία), Yesim Ustaoglu (Τουρκία), Anna Stratton (Καναδάς), Jean-Charles Levy (Γαλλία), κ.ά.

Δεύτερη χρονιά Balkan Fund

12 ταινίες για το εργαστήριο του Βαλκανικού Ταμείου Ανάπτυξης Σεναρίων
στο 45ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Το Balkan Fund, φέτος στη δεύτερη χρονιά λειτουργίας του, ανακοίνωσε τα 12 σχέδια σεναρίου που θα παρουσιαστούν φέτος και πάλι από τους σεναριογράφους, σκηνοθέτες και παραγωγούς τους στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης κατά τη διάρκεια του τριήμερου εργαστηρίου, 24-26 Νοεμβρίου με μια πενταμελή διεθνή κριτική επιτροπή, που μετά την παρουσίαση και συζήτηση και των 12 σχεδίων θα ανακοινώσει την νικητήρια τετράδα που ξεχώρισε, και θα βραβεύσει κάθε ένα από τα τέσσερα αυτά σχέδια με 10.000 Ευρώ. Τα σχέδια σεναρίου τα οποία προελέγησαν είναι:

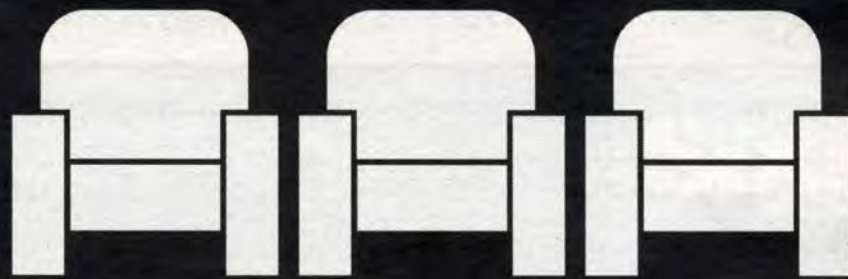
1. *Baby Photo*, σεναριογράφος Andrei Codrescu, συν-σεναριογράφος Ted Thomas, σκηνοθέτης Cristian Mungiu, παραγωγός Adriana Solomon (Ρουμανία)
2. *California Dreaming*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης / παραγωγός Cristian Nemescu (Ρουμανία)
3. *Hidden Faces*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης / παραγωγός Handan Ipekci, συν-παραγωγός Jürgen Seidler (Τουρκία)
4. *International Relations*, σεναριογράφοι/ σκηνοθέτες Sophia Zornitsa, Petko Spasov, Lyubomir Popov, Dragomir Sholev, παραγωγός Nikolay Kirov (Βουλγαρία)
5. *Love Fair- Gucha*, σεναριογράφος/σκηνοθέτης Dusan Milic, παραγωγός Goran Radakovic, συμπαραγωγός Karl Baumgartner (Σερβία & Μαυροβούνιο)
6. *Nowhere*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης / παραγωγός Predrag Velinovic, (Σερβία & Μαυροβούνιο)
7. *Oregano Fields*, σεναριογράφος Μαρία Κονομή, σκηνοθέτης / παραγωγός Θάνος Αναστόπουλος (Ελλάδα)
8. *Snow*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης Aida Begic, παραγωγός Elma Tataragic, (Βοσνία & Ερζεγοβίνη)
9. *Sweet Cold Water*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης Ruth Platt, παραγωγός Darko Stavrlic (ΠΓΔΜ)
10. *The Only Love Affair Hemingway Did Not Write About*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης Svetoslav Oncharov, παραγωγός Assen Vladimirov (Βουλγαρία)
11. *The Hedgehog*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης / παραγωγός Νίκος Γραμματικός, συν-σεναριογράφος Νίκος Παναγιωτόπουλος (Ελλάδα)
12. *Will You Come?*, σεναριογράφος / σκηνοθέτης / παραγωγός Φωτεινή Σισκοπούλου, συν-σεναριογράφος Μαρία Ευσταθιάδου (Ελλάδα)

Τη διεθνή κριτική επιτροπή απαρτίζουν οι Maksa Catovic, διευθυντής της γνωστής εταιρείας διανομής Komuna (Σερβία & Μαυροβούνιο), Leonard Crooks, διευθυντής του κρατικού χρηματοδοτικού φορέα Glasgow Film Finance και υπεύθυνος του Glasgow Film Office (Μ. Βρετανία), Georges Goldenstern, υπεύθυνος της Cinefondation στο Φεστιβάλ Καννών (Γαλλία), Dunja Klemenc, πρόεδρος του συλλόγου Σλοβένων παραγωγών (Σλοβενία), και η Χριστίνα Κάλλας, καλλιτεχνική διευθύντρια του Balkan Fund, σεναριογράφος, παραγωγός και καθηγήτρια σεναριογραφίας στην Ακαδημία Κινηματογραφική και Τηλεόρασης του Βερολίνου (Ελλάδα).

17:30
γραφείο

17:40
σινεμά

παίζει κέντρο!

 ΟΔΕΟΝ ΠΛΑΤΕΙΑ
CINEPLEX

Τσιμισκή 43 & Αριστοτέλους

8 αίθουσες... δίπλα σου!

Accento
TA DI IMPORTAZIONI

η έβδομη τέχνη...

...εχει άρωμα

...καφέ

Vescovi
il caffè è
un' arte
Coffee is an art

Accento

Σόλωνος 62 Θεσ/νίκη Τ.Κ. 54644
Τηλ : 2310 - 889750 Fax : 2310 889751

Vescovi
Caffè
DAL 1927

Vescovi
CAFFÈ SENZA CAFFEINA
SI SERVE ESCLUSIVAMENTE

Accento
SOCIETÀ DI IMPORTAZIONI

α σε δω στο everest θα σε δω στο
θα σε δω ο

ΣΕ ΔΩ ΣΤΟ EVEREST θα σε δω

θα σε δω στο everest θα σε δω στο everest

θα σε δω στο everest

θα σε δω στο everest

**θα σε δω στο
everest®**

χορηγός του 45ου Φεστιβάλ
Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

ο καθημερινός σας συνεργάτης

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ
ΕΘΝ. ΑΜΥΝΗΣ
ΕΥΚΑΡΠΙΑ
ΘΕΡΜΗ
Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ
ΚΑΛΟΧΩΡΙ
ΚΟΥΦΑΛΙΑ
ΛΑΓΚΑΔΑΣ
ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΥ
ΝΤΕΠΩ
ΠΕΡΑΙΑ
ΣΙΝΔΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΟΥΜΠΑ

Αγ. Δημητρίου 51, Τ.Κ. 546 32
Παννιστών 134, Τ.Κ. 546 27
Εθν. Αμύνης 38, Τ.Κ. 546 21
Πολυτεχνείου 59, Τ.Κ. 564 29
Θ. Κολοκοτρώνη 14, Τ.Κ. 570 01
Ι. Δραγούμη 17, Τ.Κ. 546 25
28ης Οκτωβρίου 85, Τ.Κ. 570 09
Εθν. Αντιστάσης 56, Τ.Κ. 571 00
Σ. Τσακμάνη & Μακεδονίας 1, Τ.Κ. 572 00
Δεσπεραί 6, Τ.Κ. 546 21
Λ. Κ. Καραμανλή 154, Τ.Κ. 542 49
Γ. Παπανδρέου 51, Τ.Κ. 546 46
Θεσσαλονίκης 56, Τ.Κ. 570 19
Χρυσ. Σμύρνης 11, Τ.Κ. 574 00
Ι. Γωγούση 23, Τ.Κ. 564 30
Παπάφη 95 & Υμηττού, Τ.Κ. 544 53

ΤΗΛ. 2310-566321 • FAX 2310-566323 • e-mail: SDK@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-502790 • FAX 2310-502613 • e-mail: SKO@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-266802 • FAX 2310-254006 • e-mail: SKF@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-688505 • FAX 2310-688400 • e-mail: SKE@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-466998 • FAX 2310-466934 • e-mail: SKU@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-567464 • FAX 2310-502596 • e-mail: SKI@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-789815 • FAX 2310-789810 • e-mail: SKZ@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 23910-21300 • FAX 23910-21301 • e-mail: SKK@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 23940-20864 • FAX 23940-20378 • e-mail: SKL@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-254663 • FAX 2310-254006 • e-mail: SKF@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-312527 • FAX 2310-317352 • e-mail: SKY@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-403807 • FAX 2310-412451 • e-mail: SKN@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 23920-20600 • FAX 23920-22730 • e-mail: SKP@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-569380 • FAX 2310-569626 • e-mail: SKS@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-600230 • FAX 2310-587514 • e-mail: SKM@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-914847 • FAX 2310-953309 • e-mail: SKT@taxydromiki.gr

ΕΕΤΤ
ΑΜ : 99-149
Γενική Άδεια
Ταχυδρομικών
Υπηρεσιών

ΕΔΡΑ: Δασκαλογιάννη 15 - Μεταμόρφωση Αττικής, Τ.Κ. 144 52, ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 210 28 07 100, FAX: 210 28 35 210
Υπο/μα: Καλοχώρα Θεσσαλονίκης, ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 2310 755765, FAX: 2310 789179
www.taxydromiki.gr

γενική
TAXYΔΡΟΜΙΚΗ

Γνήσια κρητική κουζίνα με προϊόντα αποκλειστικά από την Κρήτη.
Εδώ θα βρείτε την σπιτική τοικουδιά (ρακί) με τον μεζέ της, τον παραδοσιακό ντάκο με προζύμι ψημένο σε ξυλόφουρνο, στάκα με τ' αυγά, λαχανοπιτάκια, ξύγαλο, σπειακές ελιές, απάκι και πολλούς άλλους μεζέδες.
Αξίζει να δοκιμάσετε τα σπιτικά πιάτα ημέρας, μαγειρεμένα με αγνά υλικά.

Συμβουλή: αφήστε το προσωπικό του καταστήματος να σας προτείνει γεύσεις και να σας περιποιηθεί με τον ξεχωριστό κρητικό τρόπο φιλοξενίας.

κρητική κουζίνα ρακάδικο

Ανοιχτά από τις 1 το μεσημέρι
μέχρι τις 3 το βράδυ.

Θα μας βρείτε στην **Τσόπελα 2**,
πίσω από το Κ.Θ.Β.Ε.
και στο τηλέφωνο **2310 228 300**

ΠΑΥΛΟΣ Θ. ΚΑΓΙΟΣ

Δεν υπάρχει ελευθερία μακριά σου

Μυθιστόρημα

Ένας άντρας
και μια γυναίκα
κάνουν
τη θύελλα
του έρωτα
οδηγό ζωής.

www.kastaniotis.com
e-mail: info@kastaniotis.com ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

FUJIFILM

SUPER F SERIES

FUJICOLOR
MOTION
PICTURE
FILMS

Θα δώσει χρώμα
στο όνειρό σου.

ΔΙΑΘΕΣΗ:

KaBel CINE-TV PRODUCTIONS & SALES

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ 1 ΧΑΛΑΝΔΡΙ 152 34
ΤΗΛ.: 210 6858033-210 6858034 (FAX)
e-mail: kabel2@otenet.gr

SIXT
rent a car

Κινηθείτε παντού...

(με τις πιο συμφέρουσες μακροχρόνιες και βραχυχρόνιες μισθώσεις.)

Όποτε και αν τη χρειαστείτε, όπου κι αν βρεθείτε, η Sixt είναι εκεί. Η μεγαλύτερη και πιο αξιόπιστη εταιρεία ενοικίασεως αυτοκινήτων στην Ευρώπη διαθέτει ένα οργανωμένο δίκτυο 80 σταθμών με 6.000 αυτοκίνητα τελευταίας τεχνολογίας και τις καλύτερες προσφορές, τόσο για μακροχρόνια όσο και για βραχυχρόνια ενοικίαση. Με τις πιο συμφέρουσες τιμές και το καλύτερο service, η Sixt αποτελεί τη μόνη σας επιλογή. «Κλείστε» το αυτοκίνητό σας με ένα απλό τηλεφώνημα ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.sixt.gr για ν' απολαύσετε κι εσείς τα μοναδικά προνόμια που σας προσφέρει η Sixt. Η εταιρεία που κινεί τον κόσμο.

Sixt rent a car, 210 57 70 006, www.sixt.gr
LION RENTAL S.A. A member of the LION HELLAS group of companies.

arrow

Just arrived in Thessaloniki, with its chilly waters, warm tavernas and - lots of films? "It is a very good year" promises festival head Michel Demopoulos. It's the lucky 13th year since the festival went international and the hens are coming home to roost - i.e. a lot of directors that the festival discovered while they were still hatchlings have grown into fine-feathered birds with brilliant new projects. The festival's darling, and never a peacock - unless the role demands it - is Isabelle Huppert. She will be honored and show off comedy "Les soeurs fachees" (a world premiere) and provocative mother/son story "Ma mere".

Need 37,000 euros?

It's easy. All you have to do is make a super first or second feature film that catches the eye of the festival. Next, you screen it in Thessaloniki, where it wins the hearts of even the most cynical jury and never worry about your pension again. Sixteen films are up for the Golden Alexander award. They are about Anatolia adolescents, an Iranian undertaker, post-war Balkan life, the resurrection of the dead, infidelity in China, 1979 Haifa, Argentina's economic crisis, losing a father, an enclave of Algerian women, family reunions, tractor competitions and Mexican video game junkies. There are also two Greek films. The awards will be determined by a seven-member jury presided over by Hungarian film and theatre guru Miklos Jancso. Also on the jury are actress Arsinee Khanjian, painter Valerio Adami, critics Yiannis Bakogiannopoulos and Kent Jones, filmmaker Alexander Payne and producer Donald K. Ranvaud.

Heeere's....Kiarostami

Every now and again, Abbas Kiarostami appears in Thessaloniki with a new film. Those who can't get enough of him can take in his entire body of work since 1970, with 11 features and 21 shorts/documentaries. Kiarostami will provide an exhibit of photos inspired by nature (Macedonian Museum of Contemporary Art, November 22-December 9) and a masterclass.

Cinema Maestros

Ingmar Bergman's new "Saraband" is one of eight films in a Contemporary Masters section. The film explores the relationship of a man and woman who have been divorced for 30 years. This section also showcases Amos Gitai, Chantal Akerman and Goran Paskaljevic. The Asian films include Wong Kar-wai's delicious "2046", Hou Hsiao Hsien's pregnancy odyssey "Café Lumière" and Beijing youth portrait "The World". There's also an African film, Ousmane Sembene's "Moolaade", about a woman who combats social pressures regarding female circumcision.

Victor Erice

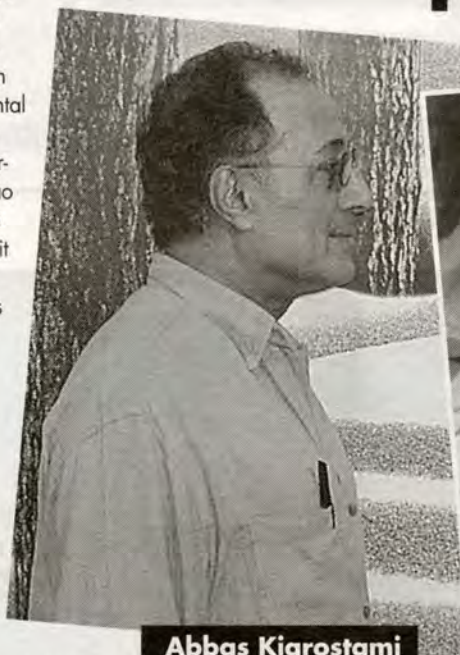
The Spanish director presents five films, each one packed with intense imagery. Franco and Frankenstein are paralleled in his 1973 film "The Spirit of the Beehive". Painter Antonio Lopez and changing light are the subjects of "The Quince-Tree Sun". Erice started making films in 1963 after studying law/economics and cinema and working as a film critic. He will also hold a masterclass.

Films with an Attitude

New Horizons section director Dimitris Eipides has been bringing Thessaloniki the latest in filmmaking for 13 years. New Horizons welcomes Peter Greenaway, with his "Tulse Luper Suitcases" trilogy, and Todd Solondz and "Palindromes". There are several films in the festival about young pregnancy, yet Solondz's is the only one where a girl (a 12-year-old) actually wants to be in that state. This section hosts everything from Israeli "Or", about a 17-year-old and her prostitute mother to Korean "3 Iron", about a man who's "career" is being an uninvited house guest. A collection of New French Cinema deals with rock stars, paranoia, maternal ties and boarding school, while a selection of New Russian Cinema focuses on World War Two, family tragedy, boxing and economic duress. New Horizons also spotlights

FIRST ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ SHOT 45th THESSALONIKI FILM FESTIVAL FRIDAY 19 NOVEMBER 2003 • N. 154

Welcome to Festival - Land

Abbas Kiarostami

Victor Erice

Kiyoshi Kurosawa

2002 work "Bright Future" (about two workers, a boss and a poisonous jellyfish). If you see spectators running out of the cinema screaming, you'll know where they came from. In the New Horizons section, Hirokazu Kore-Eda, produces an altogether different effect. His films induce a high-energy trance - where your brain tries to unravel the story, while it contemplates the universe. Kore-Eda will be in Thessaloniki with four films, including 2004 production "Nobody Knows", inspired, as many of his films are, by real events; in it, a 12-year-old cares for his siblings when their mother leaves.

Good Neighbors

Ten films are in the Balkan Survey. It's a year of waiting for Turkey, with both "The Waiting Room" (about a dispirited filmmaker) and "Waiting for the Clouds". The latter, directed by Yesim Ustaoglu, is based on the Greek book "Tamama", about a Greek woman in Turkey who conceals her identity for 50 years. Croatian "Witnesses", deals with a war killing, while, Serbia and Montenegro production "When I Grow Up I'll Be a Kangaroo" focuses on models and football teams, and Bosnia and Herzegovina's "Summer in the Golden Valley" focuses on Sarajevo's dark side. Among the films is a FYROM world premiere, "Mirage". Meanwhile, the Balkan Fund screenwriting workshop is in its second year, with 12 works-in-progress and four 10,000 euro grants.

Greek Celluloid

The festival presents 20 features and four documentaries that are up for the Greek "Oscars", to be held a day after the festival. A few, like established filmmaker Pantelis Voulgaris' transatlantic voyage "Brides" have already hit Greek cinemas. Most haven't been released yet, and all vary dramatically in style and content. On the cutting edge side of things, there's Vassilis Katsikis' "CCTV", which is the testimony of a broken video camera that passes through many hands. Meanwhile, screen veteran Tassos Psarras looks at a Civil War hero in his film and Yorgos Panoussopoulos' "Testosterone" is about a sailor with lots of the stuff. There's little estrogen amongst the features - with only Fotini Siskopoulou's Dostoyevsky-inspired "Rakushka" being helmed by a woman. The documentaries tackle Marseilles Greeks, a popular actor, the Acropolis Marbles and Aegean pollution. There are three interesting films that are not up for state awards, gritty

Athens pizza story "Delivery", incest tale "Uncut Families" and Theo Angelopoulos' "The Weeping Meadow" as well as award-winning shorts. For the first time, there will be screenings of Greek works-in-progress nightly (midnight at the Tania Marketaki pier cinema) and screenings of video art/films at the pier Cinema Museum.

Local Greats

The festival will honor director Alexis Damianos and show his six influential films, including "Evdokia". There's a focus too on self-taught Costas Sfikas, with 15 of his works. Homage will be paid to screenwriter Iakovos Kambanellis (the writer of Melina Mercouri film "Stella") and director Manos Zacharias (who made films about Greece while in the USSR). The festival also presents the work of Paris-based artists Maria Klonaris and Katerina Thomadaki.

Of Wine and Argentina

There are two more small sections of note. The first, Stories of Wine and Men, includes Jonathan Nossiter's epic documentary "Mondovino", about wine-making rivals around the world, and Payne's "Sideways", a road trip about two buddies in California wine country. Meanwhile a special section devoted to new Argentine film (as in 2001) showcases five hot new films.

PS: The opening ceremony is tomorrow evening at the Olympion. It will feature Alejandro Amenabar's new film "The Sea Within", with dreamy Javier Bardem.

Greek term of the day: "Ten-eee-ah" (film)

Angelike Kontis

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 154 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2004

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΗΚΟΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ: ΟΛΓΑ ΚΟΖΑΤΗ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΝΤΙΣ, ΓΚΕΛΥ ΜΑΔΕΜΛΗ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΜΠΑΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΒΟΣ,
ΤΖΕΝΗ ΠΑΥΛΙΔΟΥ, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΡΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: MOTION TEAM • ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΜΟΥΤΚΟΣ-ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

website: www.filmfestival.gr • e-mail: press@filmfestival.gr

Αποκτήστε τη CINEKARTAF

και δείτε όλες τις ταινίες
του 45ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου

ΔΩΡΕΑΝ!

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ηλεκτρονική σελίδα της CinekartaF στη διεύθυνση
<http://www.filmfestival.gr/cinekartaF>

Τώρα και ειδική έκδοση της CinekartaF για τους φοιτητές του Τμήματος Κινηματογραφίας